

**Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 13 Μαρτίου 2020 με την εξής σύνθεση: και Μιχαήλ Σειραδάκης, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 03.02.2020, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 131/04.02.2020 της προσφεύγουσας ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία « ..... ΤΟΥ .....».

Κατά του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία ..... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Της πρώτης παρεμβαίνουσας με την επωνυμία « ..... » και τον διακριτικό τίτλο « .....» νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα εταιρία επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 10/21.01.2020 Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής (ΑΔΑ: .....) – κατ' αποδοχή του, από 31.12.2019 Πρακτικού ελέγχου των Δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και του, από 16.01.2020, Πρακτικού αποσφράγισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού - η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Προμήθεια τροφίμων για το ..... και τα Νομικά Πρόσωπά του», προϋπολογισμού 169.431,04€. (με ΦΠΑ 13% & 24%), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής ανά τμήμα ειδών, η οποία θα δοθεί ως εξής (βάσει του άρθρου 95 του Ν.4412/2016): α) Με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%), επί της εκάστοτε διαμορφούμενης και πιστοποιούμενης μέσης λιανικής τιμής

πώλησης του είδους κατά την ημέρα παράδοσης, σύμφωνα με τα δελτία πιστοποίησης τιμών της ..... (.....), για τα είδη που προβλέπεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (είδη σπωρολαχανοπωλείου, ήτοι φρούτα & λαχανικά, είδη κρεοπωλείου, είδη ιχθυοπωλείου, κατεψυγμένα λαχανικά, αυγά και ελαιόλαδο), β) με τιμές μονάδος κατ' είδος για τα υπόλοιπα είδη, συμπεριλαμβανομένου του γάλακτος (με αρ. πρωτ. .... Διακήρυξη, Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ για την επίμαχη Ομάδα 8 του εν λόγω Διαγωνισμού: .....).

Με την Παρέμβασή της, η παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η Προδικαστική Προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης της επίμαχης Ομάδας 8 του εν θέματι Διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. .... ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 03.02.2020, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 131/04.02.2020 με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού,

Αριθμός απόφασης: 378/2020

συνολικού προϋπολογισμού 169.431,04€ (με ΦΠΑ 13% & 24%), ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη Απόφαση της Ο.Ε. της αναθέτουσας αρχής, με Θέμα: «Εγκριση ή μη πρακτικών I & II Επιτροπής διαγωνισμού ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικής και οικονομικής προσφοράς και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, που αφορά την «Προμήθεια τροφίμων για το ..... και τα Νομικά του Πρόσωπα», αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 24.01.2020.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό .....Προσφορά, η οποία έγινε αποδεκτή (2^η σε σειρά κατάταξης για το επίμαχη Ομάδα 8 «ΓΑΛΑ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ» του εν θέματι Διαγωνισμού), θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. 10/21.01.2020 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως έγινε δεκτή η Προσφορά της ανταγωνίστριά της εταιρίας με την επωνυμία « .....», μολονότι δεν πληροί τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος I της επίμαχης Διακήρυξης. Αναλυτικότερα:

A) 1^{ος} λόγος Προσφυγής

Κατά την προσφεύγουσα, η εταιρία « .....» δεν υπέβαλε τα ζητούμενα - επί ποινή απόρριψης της προσφοράς - Πιστοποιητικά συμμόρφωσης με τα Πρότυπα EN ISO 9001:2015 και 22000:2005. Προς απόδειξη δε των σχετικών ισχυρισμών της, παραπέμπει στα άρθρα 18, 53 και 91 του Ν. 4412/2016, στις Αιτιολογικές σκέψεις (1) και (90) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, καθώς και στις θεμελιώδεις αρχές της τυπικότητας και της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης.

Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι μολονότι, τόσο στο άρθρο 2.2.7. της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 25), όπου ορίζεται ότι: «*Οι συμμετέχοντες για το ΤΜΗΜΑ 8 - ΓΑΛΑ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ, θα πρέπει να διαθέτουν Πιστοποιητικά ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015, ή ισοδύναμα σχετικά και το αντικείμενο δραστηριότητάς τους, που εμπίπτει στις απαιτήσεις της παρούσας σύμβασης, υπό την προϋπόθεση να περιλαμβάνεται η διακίνηση ή μεταφορά των ειδών*», όσο και στο Κεφάλαιο «Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι της οικείας Διακήρυξης (σελ. 98), όπου ορίζεται ότι: «*Φρέσκο γάλα (σύμφωνα με άρθρα 79 και 80 του Κ.Τ.Π., όπως αυτά ισχύουν σήμερα) .... Πρέπει να πληροί: ... Πιστοποίηση: κατά ISO 9001 (σύστημα διασφάλισης ποιότητας), HACCP (σύστημα της υγιεινής τροφίμων) ... Τονίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, επί ποινή αποκλεισμού, πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων, κρίσιμου σημείου ελέγχου (HACCP), από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς [...]*», η καθής η Προσφυγή δεν υπέβαλε τα ζητούμενα Πιστοποιητικά, που αφορούν στην ίδια, ως συμμετέχουσα εταιρία, αλλά μόνο το Πιστοποιητικό συμμόρφωσης με το Πρότυπο EN ISO 22000:2005 που αφορά στην εταιρία παστερίωσης και εμφιάλωσης του προς προμήθεια γάλατος (« ..... - .....»), με την οποία δήλωσε ότι θα σε συνεργασθεί, σε περίπτωση που της ανατεθεί η σύμβαση. Επιπροσθέτως, δεν υπέβαλε, ως όφειλε, ούτε το ζητούμενο Πιστοποιητικό EN ISO 9001:2015 για την ως άνω εταιρία παστερίωσης και εμφιάλωσης του επίμαχου προϊόντος (γάλα).

Όμως, παρά το γεγονός ότι η Προσφορά της εταιρίας « .....» αποκλίνει από τις προπαρατεθείσες απαιτήσεις της Διακήρυξης, έγινε τεχνικά αποδεκτή

από την αναθέτουσα αρχή, με αποτέλεσμα να αναδειχθεί προσωρινός μειοδότης για την επίμαχη Ομάδα 8 του εν θέματι Διαγωνισμού.

B) 2^{ος} λόγος Προσφυγής

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της Υπεύθυνης Δήλωσης που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: «5. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ_signed»), προς συμμόρφωση με την απαίτηση που τέθηκε στο Κεφάλαιο «Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 98), σύμφωνα με την οποία: «Ο προσφέρων πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευάσει τα προσφερόμενα υλικά, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής του .... Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η παραπάνω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη».

Κατά την προσφεύγουσα, η ως άνω Υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι: «Η εταιρία παστεριώνει και εμφιαλώνει φρέσκο γάλα στην εταιρία « .....-.....» με έδρα στους ....., πληροί όλες τις τεχνικές προδιαγραφές και τηρεί τα εθνικά και διεθνή πρότυπα ποιότητας.», είναι αναληθής και τούτο διότι, η ανωτέρω ετερρόρυθμη εταιρία έχει δεσμευτεί να συνεργασθεί στο πλαίσιο διενέργειας του επίμαχου Διαγωνισμού μόνο με την ίδια την προσφεύγουσα. Προς απόδειξη δε του σχετικού ισχυρισμού της (αποκλειστική συνεργασία), παραπέμπει στην, από 30.01.2020, Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας « ..... - .....», που συντάχθηκε μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών (23.12.2019) και υπεβλήθη το πρώτον με την Προδικαστική Προσφυγή της.

Ειδικότερα, στην, από 30.01.2020 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου (..... του .....) της εταιρίας « ..... - .....», την οποία υπέβαλε η προσφεύγουσα ως συνημμένο 1 στην Προσφυγή της, δηλώνονται τα εξής: «Η εταιρεία την οποία εκπροσωπώ έχει δεσμευθεί-αναλάβει την υποχρέωση να προμηθεύσει με το είδος Φρέσκο Γάλα αποκλειστικά και μόνο την εταιρεία του Κου ..... του ..... Δέον να σημειωθεί ότι δεν έχουμε αναλάβει την υποχρέωση-δεσμευθεί να προμηθεύσουμε με το είδος Φρέσκο

Γάλα καμία άλλη εταιρεία, πλην της ανωτέρω και δεν έχουμε αναλάβει οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας του τελικού προϊόντος (παστερίωση, εμφιάλωση κλπ) για λογαριασμό άλλης επιχείρησης πλην της επιχείρησης του Κου ..... του .....

Εν όψει των ανωτέρω, η προσφεύγουσα επισημαίνει (βλ. σελ. 10 της Προσφυγής) ότι: «Με την παραπάνω υπεύθυνη δήλωση αδιάψευστα προκύπτει ότι η επικαλούμενη εταιρεία ..... - ..... ουδέποτε ανέλαβε την υποχρέωση να συνεργαστεί με οποιονδήποτε τρόπο με την εταιρεία ..... στα πλαίσια του παρόντος διαγωνισμού [...] Ως εκ τούτου, η προσφορά της εταιρείας ..... πρέπει να αποκλειστεί, καθώς το εργοστάσιο παραγωγής, το οποίο αναφέρει ότι θα αναλάβει την παστερίωση και εμφιάλωση του τελικού προϊόντος δεν αποδέχεται την εκτέλεση της εν λόγω προμήθειας για το συγκεκριμένο διαγωνισμό του ..... [..]».

γ) 3^{ος} λόγος Προσφυγής

Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Προσφορά της καθής θα έπρεπε να είχε απορριφθεί, γιατί τα ζητούμενα Πιστοποιητικά συμμόρφωσης με τα Πρότυπα EN ISO 9001:2015 και 22000:2005 δεν υποβλήθηκαν, ούτε για την ίδια την συμμετέχουσα ....., αλλά ούτε και για τον τρίτο οικονομικό φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται (« ..... - ..... »).

Μάλιστα, προς τεκμηρίωση του ισχυρισμού, ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται η καθής η Προσφυγή δεν διαθέτει Πιστοποιητικά συμμόρφωσης με τα ως άνω Πρότυπα, η προσφεύγουσα παραπέμπει στην υπ' αριθμ. 823/2018 Απόφαση της Ο.Ε. του ....., που συντάχθηκε στο πλαίσιο έτερου (παλαιότερου) διαγωνισμού (με αρ. πρωτ. .... Διακήρυξη), όπου αναφέρεται ότι: «...τα δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, αλλά και σε έντυπη μορφή από τον προμηθευτή ....., δεν είναι πλήρη, καθώς λείπει, τόσο από τον ηλεκτρονικό, όσο και από τον φυσικό φάκελο, το Πιστοποιητικό ISO 9001:2008, το οποίο απαιτείται στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 2.2.7 της διακήρυξης, αλλά και στην ...../2018 Μελέτη του ..... [..]».

Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά αναφέρει για το εν λόγω ζήτημα (βλ. σελ. 16 της Προσφυγής): «Από τα παραπάνω συνάγεται το συμπέρασμα ότι η εταιρεία ..... - ..... ουδέποτε κατείχε πιστοποιητικά ISO 9001:2015 και 22000:2005 για το είδος Φρέσκο Γάλα για το διαγωνισμό του ..... και των Νομικών του Προσώπων» με α.π. ..../22.06.2018, όπως άλλωστε συνέβη και στον φετινό διαγωνισμό με τη μη προσκόμισή του.».

Εν κατακλείδι, η προσφεύγουσα ζητεί, όπως απορριφθεί η Προσφορά της ως άνω εταιρίας, λόγω μη πλήρωσης των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών της επίμαχης Διακήρυξης, ώστε να αναδειχθεί η ίδια προσωρινός μειοδότης για την Ομάδα 8 του εν θέματι Διαγωνισμού, καθώς η δική της Προσφορά της δεν παρουσιάζει ελλείψεις, αλλά ούτε και αποκλίσεις από τους όρους και τις τεχνικές απαιτήσεις που τέθηκαν στην οικεία Διακήρυξη.

6. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα Παρέμβαση κατατέθηκε εμπρόθεσμα (10.02.2020) στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), ήτοι, έξι (06) ημέρες μετά την κοινοποίηση της Προδικαστικής Προσφυγής στις 04.02.2020, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ στους υπόλοιπους συμμετέχοντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής. καθόσον η παρεμβαίνουσα (« .....»),προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Απόφασης, με την οποία αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης για την Ομάδα 8 (ΓΑΛΑ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ) του εν θέματι Διαγωνισμού. Συνεπώς, με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, η Παρέμβαση ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

7. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και

ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...]».

8. Επειδή, στο άρθρο 54 «Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/Ε.Ε), παράγραφοι 2 έως 4 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται

στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά. 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

9. Επειδή, στις παραγράφους 1.β) και 2 του Παραρτήματος VII («Ορισμός ορισμένων τεχνικών προδιαγραφών») του Προσαρτήματος Α' του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς του Βιβλίου Ι νοούνται ως: 1. «τεχνική προδιαγραφή»: ένα από τα ακόλουθα: α) [...], β) όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεών του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης: 2. «πρότυπο»: η τεχνική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο οργανισμό με δραστηριότητα τυποποίησης, για επαναλαμβανόμενη ή διαρκή εφαρμογή, της

οποίας όμως η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική και εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες: α) «διεθνές πρότυπο»: πρότυπο που έχει εγκριθεί από διεθνή οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού· β) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού· γ) «εθνικό πρότυπο»: πρότυπο που έχει εκδοθεί από εθνικό οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού».

10. Επειδή, στο Προοίμιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (σκέψη 74), ορίζεται ότι: «Οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται από τους αγοραστές του Δημοσίου, πρέπει να επιτρέπουν το άνοιγμα των δημόσιων προμηθειών στον ανταγωνισμό καθώς και την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή προσφορών που αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των προτύπων για τεχνικές λύσεις και των τεχνικών προδιαγραφών στην αγορά [...] Κατά συνέπεια, οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να καταρτίζονται κατά τρόπο, ώστε να αποφεύγεται ο τεχνητός περιορισμός του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που να ευνοούν έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, αντικατοπτρίζοντας βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών, υπηρεσιών ή Έργων που παρέχονται συνήθως από τον οικονομικό φορέα αυτό. Η κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών ως προς τις λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις εκτέλεσης επιτρέπει εν γένει την επίτευξη του ανωτέρω στόχου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο [...]».

11. Επειδή, στο άρθρο 75 «Κριτήρια επιλογής» (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του

νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης».

12. Επειδή, στο άρθρο στο άρθρο 78 «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων» (άρθρο 63 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α' ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα

για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74 [...]».

13. Επειδή, στο άρθρο 80 («Αποδεικτικά μέσα») του Ν. 4412/2017 (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82 [...]».

14. Επειδή, στο άρθρο 82 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωρισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασισμένα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

3. Εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 343, κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως στοιχεία αποδεικτικά της συμμόρφωσης με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2».

15. Επειδή, στο άρθρο 91 («Λόγοι απόρριψης προσφορών») παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται: ότι: «[...] Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον

επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

16. Επειδή, στο άρθρο 94 («Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά») παρ. 4 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

17. Επειδή, στο άρθρο 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 [...]».

18. Επειδή, στο άρθρο 2.2.7. («Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 25), ορίζεται ότι: «[...] Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να διαθέτουν και συμμορφώνονται με τα κατωτέρω πρότυπα: [...] • Οι συμμετέχοντες για το ΤΜΗΜΑ 7 - ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΕΙΔΗ, θα πρέπει να διαθέτουν Πιστοποιητικά ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015, ή ισοδύναμα σχετικά και το αντικείμενο δραστηριότητάς τους, που εμπίπτει στις απαιτήσεις της παρούσας σύμβασης, υπό την προϋπόθεση να περιλαμβάνεται η διακίνηση ή μεταφορά των ειδών. • Οι συμμετέχοντες για το ΤΜΗΜΑ 8 - ΓΑΛΑ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ, θα πρέπει να διαθέτουν Πιστοποιητικά ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015, ή ισοδύναμα σχετικά και το αντικείμενο δραστηριότητάς τους, που εμπίπτει στις απαιτήσεις της παρούσας σύμβασης, υπό την προϋπόθεση να περιλαμβάνεται η διακίνηση ή μεταφορά των ειδών.».

19. Επειδή, στο άρθρο 2.2.8. («Στήριξη στην ικανότητα τρίτων») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 25-26), ορίζεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.».

20. Επειδή, στο άρθρο 2.2.9.2. («Αποδεικτικά μέσα») παρ. Β.5. της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 31), ορίζεται ότι: «Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα όσα αναφέρθηκαν».

21. Επειδή, στο άρθρο 2.4.1. («Γενικοί όροι υποβολής προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 33), ορίζεται ότι: «Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης για το σύνολο της προκηρυχθείσας ποσότητας της προμήθειας ανά είδος /τμήμα. Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές [...]».

22. Επειδή, στην παρ. 2.4.3.2. της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 36-37), ορίζεται ότι: «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις - Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης,

περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα [...]».

23. Επειδή, στο άρθρο 2.4.6. («Λόγοι απόρριψης προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 39), ορίζεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1. (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων, ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.».

24. Επειδή, στο Κεφάλαιο «Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι («Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» - υπ' αριθ. 4/2019 Τεχνική Μελέτη) της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 97 και επόμε.), ορίζεται ότι: «7 & 8 ΕΙΔΗ ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΥ

Φρέσκο γάλα (σύμφωνα με άρθρα 79 και 80 του Κ.Τ.Π., όπως αυτά ισχύουν σήμερα) Η παραγωγή και εμπορία φρέσκου - παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος ευρείας κατανάλωσης, θα πρέπει να γίνεται σε εναρμόνιση και με τους ισχύοντες υγειονομικούς κανόνες, όπως αυτοί αναφέρονται στο Π.Δ. 79/2007 (ΦΕΚ 95 Α'). [...]

Πρέπει να πληροί: Τις απαιτούμενες προδιαγραφές, όσον αφορά στην υποχρεωτική επισήμανση στην συσκευασία του (σύνθεση, όγκος, ονομασία πώλησης, επωνυμία και έδρα παραγωγού, ημερομηνία παστερίωσης και ελάχιστης διατηρησιμότητας, θρεπτικά συστατικά, συνθήκες διατήρησης και χρήσης, διατροφικοί ισχυρισμοί, στοιχεία επικοινωνίας με την εταιρία, αριθ. παρτίδας, σήμα καταλληλότητας, κ.λ.π.). Το προϊόν το οποίο θα προσφερθεί θα πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στις διατάξεις του Π.Δ. 56/21-21995 «Συμμόρφωση της Ελληνικής νομοθεσίας προς τις Οδηγίες 92/46/ΕΟΚ και 92/47/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί των υγειονομικών κανόνων που διέπουν την παραγωγή και εμπορία γάλακτος και προϊόντων με βάση το γάλα» (ΦΕΚ 45/27-2-95 τ. Α').

Το προσφερόμενο είδος θα πρέπει να έχει πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς και το πρότυπο CE ή θα είναι πιστοποιημένα από ελληνικό φορέα. Οι φορτοεκφορτώσεις θα γίνονται από προσωπικό του προμηθευτή. Τις προδιαγραφές, όσον αφορά στις συνθήκες αποθήκευσης και μεταφοράς (υγιεινές συνθήκες μεταφοράς, χειρισμού, κ.τ.λ.).

Αριθμός απόφασης: 378/2020

Το παστεριωμένο γάλα θα πρέπει να υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία 71,1οC για 15 δευτερόλεπτα ή σε διαδικασία παστερίωσης, που χρησιμοποιεί ενδεδειγμένους συνδυασμούς χρόνου - θερμοκρασίας, για την επίτευξη ισοδύναμου αποτελέσματος και να παρουσιάζει αρνητική αντίδραση στην δοκιμή της φωσφατάσης (χρονική διάρκεια ζωής 4 ημερών από την ημερομηνία παστερίωσης), θετική αντίδραση στη δοκιμασία υπεροξειδάσης. Η συσκευασία πρέπει να ανταποκρίνεται σε όλους τους κανόνες της υγιεινής και να είναι αρκετά ανθεκτική, ώστε να εξασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία του προϊόντος και να πληρεί τους όρους της Εθνικής Νομοθεσίας, είτε από υλικό tetra pack με βιδωτό καπάκι ασφαλείας, είτε από υλικό PVC με βιδωτό καπάκι ασφαλείας.

Επί της συσκευασίας θα υπάρχουν ευδιάκριτα και σε εμφανές σημείο:

Η ένδειξη «φρέσκο γάλα», καθώς προορίζεται για άμεση κατανάλωση. Η διάρκεια κατανάλωσής του, η οποία δεν θα υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες, συμπεριλαμβανομένης και της ημέρας παστερίωσης.

Η θερμοκρασία συντήρησής του.

Χώρα στην οποία ευρίσκεται η εγκατάσταση παραγωγής και τυποποίησής του προϊόντος ολογράφως ή ως κωδικός με δύο (2) γράμματα σύμφωνα με το πρότυπο ISO.

Αριθμός έγκρισης της εγκατάστασης παραγωγής ή κατά παρέκκλιση αυτόν της πρώτης ή δεύτερης συσκευασίας.

Περιγραφή Είδους: Γάλα φρέσκο αγελάδος, πλήρες, παστεριωμένο (έκθεση σε θερμοκρασία 71,7ο C για 15'' ή ισοδύναμος συνδυασμός) και ομογενοποιημένο.

Φυσικοχημικά Χαρακτηριστικά:

[...]

Πιστοποίηση: κατά ISO 9001 (σύστημα διασφάλισης ποιότητας), HACCP (σύστημα της υγιεινής τροφίμων). Ο προσφέρων πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευάσει τα προσφερόμενα υλικά, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής του. Εφόσον, για την παραγωγή του τελικού προϊόντος μεσολαβούν διάφορες φάσεις βιομηχανοποίησης, πρέπει να

δηλώνεται στην προσφορά το κατά περίπτωση εργοστάσιο και ο τόπος εγκατάστασής του, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής στη διαμόρφωση της τιμής του τελικού προϊόντος για κάθε μία από αυτές τις φάσεις. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η παραπάνω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ο προμηθευτής πρέπει να εγγυάται την καλή συντήρηση του προϊόντος στα ψυγεία που θα προμηθεύσει την Υπηρεσία. [...]

Τονίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, επί ποινή αποκλεισμού, πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων, κρίσιμου σημείου ελέγχου (HACCP), από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς. [...]

25. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construcrtion Ltd, σκέψεις 34 και 44· ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

26. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως, πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους

τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.12.2002, Υπόθεση C-470/99, Universale-Bau, σκέψη 91· ΔΕΕ, Απόφαση της 29.04.2005, Υπόθεση C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ).

27. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SPA και Mantovani, σκέψη 76 • ΔΕΕ Απόφαση της 14.02.2008, Υπόθεση C-450/06, Varec SA κατά État belge, σκέψη 35 • ΔΕΕ Απόφαση της 21.02.2008, Υπόθεση C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 2 • ΔΕΕ Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07 Assitur Srl, σκέψεις 25 και 26 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, Υπόθεση C-549/10, Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψεις 17 και επόμενες).

28. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων. Άλλωστε, οι απαραίτητες ιδιότητες των προσφερόμενων προϊόντων/ειδών αποδεικνύονται με την προσκόμιση δικαιολογητικών, που ορίζονται από την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή.

29. Επειδή, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα, τόσο της ενωσιακής, όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012), προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στον Διαγωνισμό. Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των Αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες Προσφορές τους (ΕΛΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenko a.s. κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους, στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27).

30. Επειδή, λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους, οπότε τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν στον τρόπο υποβολής των Προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δημήτριος Ι. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ έκδοση, Σάκκουλας, 2017, σελ. 195-197). Περαιτέρω,

αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτατους όρους της Διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (Ε.Α. ΣτΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη Διακήρυξη προαιρετικές (ΣτΕ ΕΑ 230/2012, 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.- Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011).

31. Επειδή, γίνεται δεκτό ότι οι τεχνικές προδιαγραφές που τίθενται ως όροι επί ποινή αποκλεισμού από τη Διακήρυξη, όπως και οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές, εξάλλου, πρέπει να συντρέχουν κατά τον χρόνο περαίωσης της διαδικασίας παραλαβής προσφορών και η διάγνωση της κατά τον χρόνο εκείνο ελλείψεώς τους, συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής αξιολόγησης να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη προσφορά (ΣτΕ 743/2000), ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων να προσκομισθούν νέα, κρίσιμα κατά τη Διακήρυξη, στοιχεία (ΣτΕ 436/2002), όπως και δεν είναι δυνατή η λήψη υπόψη κατά τη διαδικασία ανάθεσης, ιδιότητας/προσόντος που ενώ, όχι μόνο δεν αποδείχθηκε, αλλά και ουσιαστικά έλειπε, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, τυχόν απεκτήθη μεταγενεστέρως, καθώς έτσι θα παραβιαζόταν η αρχή της τυπικότητας του Διαγωνισμού και ασφάλειας αυτού, εκθέτοντας την κατακυρωτική κρίση σε τυχαία, μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα

32. Επειδή, μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36), οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι Προσφοράς ή την υποβολή μη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές Αποφάσεις της 11ης Μαΐου

2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

33. Επειδή, σε κανένα σημείο της επίμαχης Διακήρυξης δεν αναφέρεται ότι οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές είναι προαιρετικές, οι οποίες, κατά τα παγίως κριθέντα από τη νομολογία, αποτελούν ενιαίο σύνολο (Ε.Α ΔΕΦΑΘ 230/2012). Τουναντίον, ορίζεται σαφώς και ρητώς ότι το σύνολο των τιθέμενων τεχνικών προδιαγραφών, θα πρέπει να καλύπτεται, ως αυτές καταγράφονται στο κεφάλαιο «Απαιτήσεις - Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι της επίμαχης Διακήρυξης (βλ. άρθρο 2.4.3.2), ενώ παράλληλα δεν επιτρέπονται οι εναλλακτικές προσφορές (βλ. άρθρο 2.4.2.1.). Επομένως, σύμφωνα με τους όρους της επίμαχης Διακήρυξης, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. σκέψη 25 της παρούσας), ευχερώς συνάγεται ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, απαιτείται να συγκεντρώνουν σωρευτικά τα σχετικώς απαιτούμενα τεχνικά χαρακτηριστικά και δη επί ποινή απόρριψης της προσφοράς (βλ. σκέψη 22 της παρούσας). Εν όψει των ανωτέρω, Προσφορά που δεν πληροί τα ανωτέρω, ήτοι αποκλίνει από τις τεχνικές προδιαγραφές της εν θέματι Διακήρυξης, καθίσταται πλημμελής και ως εκ τούτου, ακυρωτέα (βλ. άρθρο 2.4.6 στοιχ. θ) της Διακήρυξης).

34. Επειδή, ο εκάστοτε προσφέρων, είναι ελεύθερος να συνάπτει δεσμούς με τους φορείς στις δυνατότητες των οποίων στηρίζεται και να επιλέγει τη νομική φύση των δεσμών αυτών, εντούτοις, οφείλει να αποδεικνύει ότι όντως έχει στη διάθεσή του τους πόρους των συγκεκριμένων φορέων που δεν του ανήκουν και είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση της συγκεκριμένης συμβάσεως (βλ., συναφώς, ΔΕΕ, Απόφαση της 02.12.1999, Υπόθεση C-176/98, Holst Italia SpA και Comune di Cagliari, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία • ΔΕΕ, Απόφαση της 10.10.2013 Υπόθεση C-94/12, Swm Costruzioni 2 και Mannocchi Luigino DI, σκέψη 29). Ένας οικονομικός φορέας δεν μπορεί να αποκλεισθεί από διαδικασία αναθέσεως δημόσιας συμβάσεως παροχής υπηρεσιών, επειδή δεν πληροί αφ' εαυτού τις ελάχιστες απαιτούμενες τεχνικές και επαγγελματικές

Αριθμός απόφασης: 378/2020

προϋποθέσεις για τη συμμετοχή του, αλλά προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις ικανότητες και δεξιότητες τρίτων και οι οποίοι τις διαθέτουν και στους οποίους θα προσφύγει, εάν του ανατεθεί η σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδείξει στην αναθέτουσα αρχή ότι πράγματι βρίσκονται στη διάθεσή του τα μέσα των φορέων που πρόκειται να χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της συμβάσεως (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.03.2004, Υπόθεση C-314/01 Siemens AG Österreich και ARGE Telekom, σκέψεις 43-44 • ΔΕΕ, Απόφαση της 12.07.2001, Υπόθεση C-399/98, Ordine degli Architetti, σκέψεις 90-92 • ΔΕΕ, Απόφαση της 02.12.1999, Υπόθεση C-176/98, Holst Italia SpA και Comune di Cagliari, σκέψεις 24-31 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.12.1997, Υπόθεση C-5/97, Ballast Nedam Groep NV, σκέψεις 13-14 • ΣΤΕ 3306/1991, 896/2009, ΕΑ 284, 409/2013, υπ' αριθμ. 237/2018 Απόφαση δού Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 17 κλπ). Άλλωστε, μια τέτοια ερμηνεία συνάδει προς τον σκοπό του ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων στον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό, τον οποίο επιδιώκουν οι σχετικές με το αντικείμενο αυτό Οδηγίες, προς όφελος όχι μόνον των οικονομικών φορέων, αλλά και των αναθετουσών αρχών. (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-305/08, CoNISMα, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35. Επειδή, στην επίμαχη Ομάδα 8 του εν λόγω Διαγωνισμού συμμετείχαν δύο (2) οικονομικοί φορείς: 1. « .....». 2. « .....».

• Περαιτέρω, στο συμπροσβαλλόμενο, από 31.12.2019 Πρακτικό ελέγχου διακιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς (Πρακτικό Ι), αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «[...] Η προμήθεια τροφίμων θα γίνει σε οκτώ (8) τμήματα-ομάδες, οι οποίες έλαβαν τους κάτωθι αριθμούς στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ:

α/α ομάδας	Περιγραφή	α/α στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ
1	Είδη παντοπωλείου	82899
2	Ελαια	82907
3	Είδη αρτοποιείου	82911
4	Όπωρολαχανικά	82913
5	Είδη κρεοπωλείου	82915

Αριθμός απόφασης: 378/2020

6	Είδη ιχθυοπωλείου	82916
7	Γαλακτοκομικά	82918
8	Φρέσκο γάλα	82919

[...]

5. Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.2.5 της διακήρυξης, εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014 [...] Στην επιτροπή παραδόθηκαν οι φυσικοί φάκελοι των δύο (2) συμμετεχόντων, ως εξής:

A/A	Όνοματεπώνυμο	Αριθμός πρωτοκόλλου
1	.....	23427/24-12-2019
2	.....	12/02-01-2020

Η προσφορά του « .....» εστάλη με εταιρεία ταχυμεταφορών (ACS) στο ....., αλλά φέρει ως ημερομηνία αποστολής την 24-12-2019, θεωρείται λοιπόν ότι υποβλήθηκε εμπρόθεσμα.

6. Στη συνέχεια η Επιτροπή προέβη σε έλεγχο του περιεχομένου του ηλεκτρονικού φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής - Τεχνική προσφορά» που είχαν υποβάλει οι δύο συμμετέχοντες.

Από τον έλεγχο των δικαιολογητικών προέκυψε ότι όλοι οι διαγωνιζόμενοι έχουν υποβάλλει τα απαραίτητα από τη Διακήρυξη δικαιολογητικά, όπως αυτά προβλέπονται στα άρθρα 2.4.3.1 και 2.4.3.2 και βάσει των άρθρων 3.1.2 - «αξιολόγηση προσφορών» και 3.2 - «πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου-δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου», τα αποδεικτικά μέσα κατατίθενται με την προσκόμιση δικαιολογητικών κατακύρωσης, αφού κηρυχθεί ο προσωρινός ανάδοχος.

[...]

Αριθμός απόφασης: 378/2020

8. Η Επιτροπή προχώρησε στην αξιολόγηση των Τεχνικών προσφορών. Διαπιστώθηκε ότι : [...] 8. Η προσφορά του ..... με αριθμό συστήματος ..... - φρέσκο γάλα, είναι σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και γίνεται αποδεκτή. 9. Η προσφορά « .....» με αριθμό συστήματος .....- φρέσκο γάλα, είναι σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και γίνεται αποδεκτή [...].

• Περαιτέρω, στο, από 16.01.2020, Πρακτικό αποσφράγισης οικονομικών προσφορών - ανακοίνωσης τιμών - ανάδειξης προσωρινού αναδόχου (Πρακτικό ΙΙ), αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Για την ομάδα 8. Γάλα Φρέσκο, η χαμηλότερη οικονομική προσφορά είναι της εταιρείας « .....» η οποία ανέρχεται στο ποσό των 27.603,24 € (προ Φ.Π.Α.).

Η κατάταξη των έγκυρων οικονομικών προσφορών με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή έχει ως κάτωθι, όσον αφορά τις οικονομικές προσφορές τους .

Ομάδα	Ονοματεπώνυμο	Τιμή μονάδας ανά λίτρο φρέσκου γάλατος	Ποσό οικονομικής προσφοράς χωρίς Φ.Π.Α.
8. Φρέσκο γάλα	1. ....»	1,02	27.603,24 €
	2.	1,14	30.850,68 €

Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη:

1. την υπ' αριθ. πρωτ. .... Διακήρυξη του Δημάρχου
2. τις υποβληθείσες προσφορές
3. τις διατάξεις του ν. 4412/2016 [...]

προτείνει προς την Οικονομική επιτροπή:

1. Την ανάδειξη του κ. .... του ..... για τις ομάδες 2. Έλαια, 3. Είδη Αρτοποιείου, 4. Οπωρολαχανικά, 5. Είδη Κρεοπωλείου, 6. Είδη Ιχθυοπωλείου και 7. Γαλακτοκομικά Είδη και
2. Της « .....» για την ομάδα 8-Γάλα Φρέσκο [...]

• Τέλος, με την προσβαλλόμενη Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ..... εγκρίθηκαν ομόφωνα τα ανωτέρω δύο (2) Πρακτικά της αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού.

36. Επειδή, στην ασκηθείσα Παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται τα κάτωθι:

Α) Προς αντίκρουση του 1^ο λόγου της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (μη υποβολή ζητούμενων Πιστοποιητικών ISO), η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι τα επίμαχα Πιστοποιητικά δεν εκδίδονται στο όνομα του προμηθευτή του γάλακτος, αλλά στο όνομα του συσκευαστή του. Προς απόδειξη δε του ισχυρισμού της, παραπέμπει στις επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια 7 και 8 Ειδών Γαλακτοπωλείου, από την επισκόπηση των οποίων, προκύπτει, κατά την άποψή της, ότι τα ζητούμενα Πιστοποιητικά θα πρέπει να έχουν εκδοθεί στο όνομα αυτού που επεξεργάζεται και συσκευάζει το τελικό προϊόν και όχι στο όνομα του συμμετέχοντος στον επίμαχο Διαγωνισμό, ο οποίος έχει αναλάβει μόνο την υποχρέωση να προμηθεύσει το γάλα στον ..... και στα νομικά του πρόσωπα.

Πιο συγκεκριμένα, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι: *«Με την προσφορά μας, όπως και παραπάνω αναφέραμε, δηλώσαμε ότι θα προμηθεύσουμε με φρέσκο γάλα το ..... και τα Νομικά Πρόσωπά του, που θα συσκευάζεται στη ετερόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία « ..... - .....», που εδρεύει στη ....., η οποία διαθέτει τα ανωτέρω πιστοποιητικά και τα οποία καταθέσαμε μαζί με την προσφορά μας. Η ανωτέρω εταιρία είναι κάτοχος Πιστοποιητικού ISO 22000:2005 με διάρκεια ισχύος μέχρι την 25-6-2020, για παραγωγή, συσκευασία, αποθήκευση, διάθεση & διακίνηση Γαλακτοκομικών προϊόντων, με αριθμό: ..... Η ίδια εταιρία είναι κάτοχος πιστοποιητικού HACCP και των αντίστοιχων αδειών από τον Ε.Φ.Ε.Τ., που έχουν κατατεθεί νόμιμα με την προσφορά μας και είναι τα ίδια που και ο προσφεύγων κατέθεσε με την προσφορά του, αφού και αυτός τον ίδιο παρασκευαστή γάλακτος χρησιμοποίησε στην προσφορά του. Ειδικότερα με το αριθμ. πρωτ. .... /22-11-2010 έγγραφο του ΕΦΕΤ χορηγήθηκε στην ανωτέρω συσκευάστρια εταιρία:*

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ της εγκατάστασης παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, κωδικός αριθμός έγκρισης: .....

Το αν ο προσφεύγων είναι κάτοχος αντίστοιχων πιστοποιητικών, ουδεμία πρακτική αξία έχει, ούτε κάποια έννομη συνέπεια, αφού αυτός (προσφεύγων) δεν είναι παραγωγός ή συσκευαστής ή επεξεργαστής γάλακτος, αλλά παντοπώλης, όπως ο ίδιος δηλώνει, που σημαίνει ότι αγοράζει από κάποιον άλλο έτοιμο τελικό προϊόν και το προμηθεύει στον διενεργούντα τον διαγωνισμό. Επισημαίνουμε ότι τον ίδιο παρασκευαστή γάλακτος (« ..... - .....», [...] χρησιμοποιεί και ο προσφύγων και τα ίδια πιστοποιητικά αυτού ISO 9001 και HACCP προσκομίζει και επικαλείται στην προσφορά του. Σας αναφέρουμε ότι με βάση τα παραπάνω πιστοποιητικά της ανωτέρω εταιρίας, είμαι ο μοναδικός προμηθευτής φρέσκου γάλακτος του ....., του μοναδικού κρατικού φορέα που ασχολείται αποκλειστικά με το γάλα. Αυτό αποδεικνύει ότι έχω όλα τα εχέγγυα για την ασφαλή προμήθεια φρέσκου γάλακτος στον ..... [...] Διαθέτω τα μέσα μεταφοράς και τα ανάλογα ψυγεία για την μεταφορά και αποθήκευση των προς παράδοση ποσοτήτων γάλακτος και αυτό δεν αμφισβητήθηκε από τον φορέα διεξαγωγής του διαγωνισμού. Κατόπιν των ανωτέρω, θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο πρώτος λόγος της προσφυγής.».

B) Ως προς τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση Προσφυγής (υποβολή αναληθούς Υπεύθυνης Δήλωσης ως προς το εργοστάσιο που παστεριώνει και συσκευάζει το επίμαχο είδος), η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι ουδέν πρόβλημα ανακύπτει από το γεγονός ότι, τόσο η ίδια, όσο και η προσφεύγουσα δήλωσαν το ίδιο εργοστάσιο παστερίωσης και συσκευασίας γάλακτος («..... - .....»).

Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά αναφέρει για το ζήτημα αυτό (βλ. σελ. 6-7 της Παρέμβασης): «Ο προσφύγων προσπαθεί να οχυρωθεί πίσω από μια υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της παραπάνω εταιρίας, με την οποία αυτός δήλωσε ότι θα προμηθεύσει μόνο τον προσφεύγοντα κ. .... φρέσκο γάλα για τον διαγωνισμό του ..... Δεν γνωρίζω τα κίνητρα της δήλωσης αυτής και τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε, αφού τα πραγματικά γεγονότα την

διαφεύδουν. Εγώ έχω πολυετή συνεργασία με την εταιρία «..... - .....» [...] στην οποία προσκομίζω το γάλα των παραγωγών μου προς παστερίωση και επεξεργασία, ακόμη και μετά τον χρόνο του ανωτέρω διαγωνισμού (06/12/2019) που ανακηρύχθηκα προσωρινός ανάδοχος, η ανωτέρω εταιρία συνέχισε να δέχεται, να παστεριώνει και να συσκευάζει το γάλα μου, αδιαφορώντας για την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση του προσφεύγοντα. Απόδειξη προς τούτο αποτελούν ενδεικτικά τα υπ' αριθμ. .... και ...../31-12-2019 τιμολόγια αυτής, καθώς και τα ...../29-01-2020, .../31-01-2020, .../04-02-2020, .../05-02-2020 δελτία αποστολής αυτής. Επίσης, η εταιρία μας προμηθεύει με φρέσκο γάλα τον κατ' εξοχήν αρμόδιο κρατικό φορέα ..... (.....), που εποπτεύεται από τον ....., το οποίο παστεριώνεται και συσκευάζεται στην Μονοπρόσωπη ..... με την επωνυμία « .....» [...], η οποία διαθέτει όλες τις ανωτέρω πιστοποιήσεις, αλλά επιπλέον και Πιστοποίηση εξαγωγής γάλακτος σε όλη την Ευρώπη, με την οποία επίσης διατηρούμε πολύχρονη συνεργασία [...].

Ειδικότερα, ως προς την Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ανωτέρω ετερρόρυθμης εταιρίας, που υπέβαλε η προσφεύγουσα με την Προσφορά της, η εταιρία « .....» επισημαίνει ότι πρόκειται για μια υποσχετική δικαιοπραξία μεταξύ του προσφεύγοντα και της εν λόγω εταιρίας, χωρίς δυσμενείς συνέπειες σε βάρος της. Όπως μάλιστα αναφέρει για το ζήτημα αυτό, για να παραχθούν έννομες συνέπειες σε βάρος της, θα έπρεπε να είχε προηγηθεί εξώδικη καταγγελία της εταιρίας « ..... - ..... » με την οποία θα ζητούσε τη λήξη της συνεργασίας τους.

Κατά την άποψη της παρεμβαίνουσας, μόνο στην ανωτέρω περίπτωση, δεν θα είχε πλέον δικαίωμα να επικαλείται - κατά τη συμμετοχή της σε δημόσιους διαγωνισμούς - τα Πιστοποιητικά ISO 9001:2015 και HACCP, που διαθέτει η συγκεκριμένη εταιρία, συνθήκη, όμως, που δεν πληρούται εν προκειμένω. Όπως ειδικότερα αναφέρει: «... η ανωτέρω εταιρία δεν έχει λόγους να λύσει μια μακροχρόνια και επικερδή γι' αυτήν συνεργασία παστερίωσης και συσκευασίας των μεγαλύτερων παραγωγών γάλακτος στα ....., για χάρη του προσφεύγοντα, που είναι μόνο προμηθευτής - πωλητής γάλακτος, αφού όπως ο

ίδιος αναφέρει διατηρεί ατομική επιχείρηση παντοπωλείου. Το αν η υπεύθυνη δήλωση, που του έδωσαν και προσκόμισε δεν είναι αληθής και παραβιάστηκε, αφορά τις μεταξύ τους σχέσεις (δηλούντα-προσφεύγοντα) και όχι τον διαγωνισμό και την εξέλιξή του ...».

Γ) Ως προς τον τρίτο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (μη υποβολή ζητούμενων Πιστοποιητικών από τον τρίτο οικονομικό φορέα), η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται τα εξής:

«Με τον λόγο αυτό, ο προσφεύγων καταφεύγει εναντίον του μέλους μου - μετόχου με την επωνυμία «..... - ..... », μόνο και μόνο για την δημιουργία δυσμενών εντυπώσεων και όχι για την ουσία της διαγνωστικής διαδικασίας. Η ανωτέρω εταιρία - μέλος μου, είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός γάλακτος στην ομάδα παραγωγών μου, που είναι μέλη μου και δεν είναι απαραίτητο να είναι κάτοχος των πιστοποιήσεων ISO 9001:2015 και HACCP, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται ο προσφεύγων. Διότι κατά τον ίδιο λόγο θα έπρεπε και ο προσφεύγων στην προσφορά του να κατονομάσει τους παραγωγούς, το γάλα των οποίων θα παστεριώνει και θα συσκευάζει στην ετερόρρυθμη εταιρία « ..... - .....», όπως αναφέρει στην προσφορά του, για να ελεγχθεί αν είναι κάτοχοι των αντίστοιχων πιστοποιήσεων. Γνωρίζει ο προσφεύγων ότι κάτι τέτοιο δεν χρειάζεται, αλλά χρησιμοποιεί την ανωτέρω παραγωγό εταιρία, για να αναφερθεί στον αντίστοιχο περσινό διαγωνισμό, όπου η ανωτέρω παραγωγός εταιρία είχε λάβει μέρος με την ιδιότητα του προμηθευτή και τελικά είχε απορριφθεί γιατί ο φάκελός της δεν ήταν πλήρης, διότι δεν κατείχε τα ανωτέρω πιστοποιητικά [...].

Στη συνέχεια, η παρεμβαίνουσα προς διευκρίνιση του νομικού δεσμού της με τις εταιρίες 1. «..... - ..... » και 2. «..... - .....». (αντίστοιχα), επισημαίνει τα κάτωθι:

α) Ως «οικονομικός φορέας», νοείται ο συμμετέχων στον διαγωνισμό, είτε ως φυσικό πρόσωπο, είτε με νομική προσωπικότητα, είτε σε μορφή κοινοπραξίας, όπου ερευνώνται τα μέλη της κοινοπραξίας και όχι οι μέτοχοι της ανώνυμης εταιρίας ή οι μέτοχοι – μέλη της ..... β) Η ίδια, ως οικονομικός φορέας, διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο άνω των 350.000,00 ευρώ, με συνέπεια να μην

υφίσταται κανένας κίνδυνος για την ομαλή εξέλιξη της προς ανάθεση σύμβασης, γ) ο τρίτος οικονομικός φορέας, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται δεν είναι η εταιρία «..... - .....», αλλά η εταιρία παστερίωσης και συσκευασίας γάλακτος «..... - .....» και δ) το νομικό πρόσωπο «..... - .....» δεν μετέχει (με οποιαδήποτε ιδιότητα) στην επίμαχη διαγνωστική διαδικασία, αλλά είναι παραγωγός γάλακτος και μέλος - μέτοχος της παρεμβαίνουσας .....

38. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 2207/14.02.2020 έγγραφο Απόψεων που απέστειλε στην Αρχή για την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, ο υπόψη ..... (Δ/ση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών & Υπηρεσιών Τοπικής Οικον. Ανάπτυξης, Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών), υποστηρίζει σε σχέση με τον πρώτο λόγο της Προσφυγής, ότι δεν ήταν υποχρεωτική η προσκόμιση των επίμαχων Πιστοποιητικών για την συμμετέχουσα ..... στο εξεταζόμενο στάδιο της διαδικασίας, αφού στο πλαίσιο της προαπόδειξης, απαιτείται μόνο η ορθή συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του εντύπου Τ.Ε.Υ.Δ.

Προς απόδειξη δε του ανωτέρω ισχυρισμού του, ο ..... παραπέμπει στο άρθρο 2.4.3.1. της Διακήρυξης (όπου ορίζεται ότι για την νομότυπη συμμετοχή στον επίμαχο Διαγωνισμό απαιτείται η υποβολή Τ.Ε.Υ.Δ και εγγύησης συμμετοχής), στην παρ. 2.4.3.2. της Διακήρυξης (όπου ορίζεται ότι η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί στο Κεφάλαιο “Μελέτη - Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης) και στο άρθρο 3.2. της Διακήρυξης, που αφορά στην υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους του προσωρινού μειοδότη. Συναφώς, παραπέμπει στο με αρ. πρωτ. 3950/08.09.2016 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, που αφορά στο έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ, καθώς και στις υπ’ αριθμ. 17/2016 και 23/2018 Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, με Θέμα: «Ενίσχυση συμμετοχής των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων» και «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ και του ΕΕΕΣ» (αντίστοιχα).

Επίσης, ως προς τον πρώτο λόγο της εξεταζόμενης Προσφυγής, ο εν λόγω Δήμος αναφέρει και τα εξής: «Επίσης, ο οικονομικός φορέας “ ....., έχει υποβάλλει επιπλέον του ΤΕΥΔ υπεύθυνες δηλώσεις με τις οποίες δηλώνει: «1) Αποδέχομαι πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους της διακήρυξης ... -Θα είναι σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές της διακήρυξης, θα είναι Α' ποιότητας, νόμιμα και ευρέως κυκλοφορούντα στην αγορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα τροφίμων και ποτών, τις αποφάσεις του Α.Χ.Σ., τις Αγορανομικές, Κτηνιατρικές και Υγειονομικές διατάξεις και τις επί μέρους παραγγελίες των υπηρεσιών και - Η μεταφορά τους θα γίνεται με κατάλληλα μεταφορικά μέσα.

- Η προσφορά μου ισχύει για διάστημα τεσσάρων (4) μηνών, προθεσμία που αρχίζει από την επόμενη της διενέργειας του διαγωνισμού».

2) «... πληροί όλες τις τεχνικές προδιαγραφές και τηρεί τα εθνικά και διεθνή πρότυπα ποιότητας».

Να επισημανθεί ότι η προσκόμιση των εν λόγω πιστοποιητικών ή δικαιολογητικών των οικονομικών φορέων, ενώ έχουν δεσμευθεί ότι τα κατέχουν με το ΤΕΥΔ, θα ακύρωνε αυτόματα τον λόγο ύπαρξης του ΤΕΥΔ, ήτοι, τον περιορισμό της ανάγκης προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής.

Τέλος, να σημειωθεί ότι στο άρθρο 2.2.7. της Διακήρυξης που ορίζονται τα κριτήρια επιλογής αφορούν αποκλειστικά τις πιστοποιήσεις του οικονομικού φορέα και όχι τις τεχνικές προδιαγραφές του προϊόντος, για το οποίο οι προδιαγραφές και απαιτήσεις έχουν καταγραφεί στην Τεχνική Έκθεση. Αναφορικά, λοιπόν, με το προϊόν, ήτοι φρέσκο γάλα, η εν λόγω εταιρεία έχει καταθέσει το ISO 22000 της εταιρείας « ....., το οποίο συνιστά ένα Διεθνές Πρότυπο Διασφάλισης και δεν αποτελεί πρότυπο HACCP, αλλά βρίσκεται σε συμφωνία με τις αρχές HACCP. Για αυτόν τον λόγο και δεν αποκλείσθηκε ο διαγωνιζόμενος “ ....., από την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού. Άλλωστε, ούτε ο προσφεύγων στη δική του τεχνική προσφορά περιλαμβάνει HACCP, αλλά έχει καταθέσει και ο ίδιος ISO 22000 της εταιρείας

«..... - ..... » για την εν λόγω Ομάδα. Ωστόσο, ούτε ο προσφεύγων αποκλείστηκε σε αυτή τη φάση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Επίσης, ο προσφεύγων πράγματι υπέβαλλε πιστοποιήσεις του ίδιου, οι οποίες όμως συνιστούν, κατά τη Διακήρυξη, κριτήρια επιλογής και δεν αφορούν τις τεχνικές προδιαγραφές. Τέλος, η προσκόμιση του πιστοποιητικού ISO 9001 του προσφερόμενου προϊόντος δεν ήταν επί ποινή αποκλεισμού, όπως αναφέρεται στις τεχνικές προδιαγραφές του γάλακτος στο Παράρτημα Ι (σελ.98-99) της Διακήρυξης. Συνεπώς, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος πρέπει να κριθεί αβάσιμος.».

Β) Ως προς τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (υποβολή αναληθούς Υπεύθυνης Δήλωσης για το εργοστάσιο παστερίωσης και συσκευασίας του γάλακτος), ο εν λόγω .....ισχυρίζεται τα εξής:

- Η Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ετερρόρυθμης εταιρίας «..... - .....», που υπέβαλε η προσφεύγουσα φέρει ημερομηνία υπογραφής μετά την καταληκτική προθεσμία υποβολής των προσφορών (23.12.2019) και ως εκ τούτου, δεν θα μπορούσε να είχε ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή Διαγωνισμού και την Οικονομική Επιτροπή του ..... Επιπλέον, η ανωτέρω Υπεύθυνη Δήλωση δε φέρει θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου της εν λόγω εταιρίας, γεγονός που εγείρει αμφιβολίες ως προς την γνησιότητά της, καθώς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (πρβλ. Ν. 2690/1999 και Ν. 3345/2005), οι Υπεύθυνες Δηλώσεις που κατατίθενται για λογαριασμό τρίτων, πρέπει να είναι θεωρημένες για το γνήσιο της υπογραφής από εξουσιοδοτημένους φορείς του Δημοσίου.

- Η Υπεύθυνη Δήλωση που υπέβαλε η εταιρία « .....» με την Προσφορά της και αφορά στη συνεργασία της με την ετερρόρυθμη εταιρία «..... - .....» για την παστερίωση και εμφιάλωση του επίμαχου προϊόντος, συντάχθηκε «στο πλαίσιο των όρων της Διακήρυξης και των απαιτήσεων της μελέτης. Άλλωστε, ο κάθε οικονομικός φορέας γνωρίζει ότι με ευθύνη του δηλώνει την ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στις υπεύθυνες δηλώσεις [...] Την εγκυρότητα των υπεύθυνων δηλώσεων ο οικονομικός φορέας οφείλει να αποδείξει με την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης

(αποδεικτικά μέσα), έπειτα από πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής, όπως καθορίζεται στην Διακήρυξη. Ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, μόνο αν τα δικαιολογητικά του δεν επαληθεύουν τα όσα έχει δηλώσει με τις υπεύθυνες δηλώσεις του στην προηγούμενη φάση. Συνεπώς, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος πρέπει να κριθεί αβάσιμος.».

Γ) Ως προς τον τρίτο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (μη υποβολή των επίμαχων Πιστοποιητικών εκ μέρους του τρίτου οικονομικού φορέα («..... - .....»)), η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι:

«1) Είναι σαφές ότι απαντώντας, ο οικονομικός φορέας, ΝΑΙ στο Μέρος II, Ενότητα Γ' του ΤΕΥΔ, που αφορά στη στήριξη του στις ικανότητες άλλων φορέων, προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής του Διαγωνισμού, δέχεται अपαράβατα τον όρο, ότι η εταιρεία στην οποία θα στηριχτεί, θα φέρει και η ίδια στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης κάθε δικαιολογητικό και πιστοποιητικό, εφόσον το δήλωσε σε δικό της ξεχωριστό ΤΕΥΔ.

Η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού διαπίστωσε ότι πράγματι έχει συμπληρωθεί ΤΕΥΔ και από την εταιρεία «..... - .....», η οποία θα προσφέρει την στήριξη της στην εταιρεία «.....». Να επισημανθεί για ακόμη μια φορά ότι δεν είναι υποχρεωτικό στη φάση ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης των προσφορών να προσκομίσει ο οικονομικός φορέας και συνεπώς, και ο φορέας στήριξης, τα αποδεικτικά μέσα που απαιτούνται και δηλώνονται στο ΤΕΥΔ, παρά μόνο στη φάση της κατακύρωσης δικαιολογητικών μειοδότη, οπότε θα κριθεί και η ορθότητα του ΤΕΥΔ.

2) Ο προσφεύγων χρησιμοποιεί ως τεκμήριο την Απόφαση με αρ. 323/2018 της Οικονομικής Επιτροπής ..... που αφορά τον περσινό διαγωνισμό Τροφίμων του ....., προκειμένου να αποδείξει τον ισχυρισμό του ότι η εταιρεία «..... - .....», δεν διαθέτει τις πιστοποιήσεις που απαιτούνται από την παρούσα Διακήρυξη ....., καθώς δεν είχε προσκομίσει στον παλαιότερο διαγωνισμό τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που είχε δηλώσει στο ΤΕΥΔ και στις Υπεύθυνες δηλώσεις. Η ανωτέρω όμως, Απόφαση αφορά έναν προηγούμενο διαγωνισμό και όχι τον εν εξελίξει Διαγωνισμό του έτους 2020. Η

Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού δεν εξετάζει κριτήρια επιλογής και δεν λαμβάνει υπόψη αποφάσεις που ίσχυσαν σε προηγούμενους διαγωνισμούς. Επιπλέον, η εταιρεία που μετέχει στον τρέχοντα Διαγωνισμό είναι η εταιρεία « .....» και όχι η εταιρεία « ..... - .....» που μετείχε στον προηγούμενο διαγωνισμό των ετών 2018-2019. Συνεπώς, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος πρέπει να κριθεί αβάσιμος».

Τέλος, ο ..... επισημαίνει ότι ορθώς αποφασίσθηκε να ανακηρυχθεί η εταιρία « .....». προσωρινός μειοδότης για την Ομάδα 8 (ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΓΑΛΑ) του εν θέματι Διαγωνισμού, διότι «Σε περίπτωση, που ο Οικονομικός Φορέας δεν θα είναι σε θέση να αποδείξει τα όσα έχει δηλώσει με ευθύνη του, τόσο στο Τ.Ε.Υ.Δ., όσο και στις Υπεύθυνες Δηλώσεις που προσκόμισε, τότε η Αναθέτουσα Αρχή θα προβεί στις ανάλογες ενέργειες, προκειμένου να τον κηρύξει έκπτωτο και να έχει τις συνέπειες που ορίζονται στους όρους της Διακήρυξης».

39. Επειδή, στο, από 07.03.2020, Υπόμνημα που υπέβαλε η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το άρθρο 365 του Ν. 4412/2016, ως ισχύει, αναφέρει τα εξής: «*Η Αναθέτουσα Αρχή επικαλείται το άρθρο 2.4.3. της διακήρυξης, το οποίο αναφέρεται στα δικαιολογητικά συμμετοχής και τα οποία περιλαμβάνουν το ΤΕΥΔ, και την εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα περιεχόμενα της τεχνικής προσφοράς σύμφωνα με την οποία: Στην παράγραφο «2.4.3.2. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Μελέτη-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. [...] Σε αυτό λοιπόν, το στάδιο του διαγωνισμού τα μόνα απαραίτητα προς προσκόμιση είναι: α. Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), στο οποίο δηλώνεται ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις και τα προσόντα σύμφωνα με την μελέτη, αποτελώντας όπως προαναφέρθηκε προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 79 του*

Ν.4412/2016. β. Εγγύηση συμμετοχής. γ. Η τεχνική προσφορά. Οποιαδήποτε προσκόμιση περαιτέρω δικαιολογητικού, που δεν ορίζεται ρητά στην διακήρυξη, δεν αποκλείει πάντως τον συμμετέχοντα.

Στην ανωτέρω άποψη εμπεριέχεται μια σημαντική αντίφαση, αλλά και εσφαλμένη ερμηνεία των σχετικών διατάξεων που διέπουν τις διαγωνιστικές διαδικασίες. Αναμφισβήτητα η υποβολή του ΤΕΥΔ διευκολύνει τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών και υποβάλλεται ως προκαταρκτική απόδειξη, ότι ο οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται με τη διακήρυξη. Πλην, όμως, όπως και η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει στις απόψεις της, εκτός από την υποβολή του ΤΕΥΔ ο οικονομικός φορέας θα πρέπει και να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που τέθηκαν στην παράγραφο 2.4.3.2. της διακήρυξης στην οποία αναφέρεται ότι: Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Μελέτη - Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα.

Αυτό σημαίνει ότι, εκτός από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, δηλαδή το ΤΕΥΔ, την εγγυητική επιστολή συμμετοχής, απαιτείται να υποβληθούν και τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο κεφάλαιο “Μελέτη - Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος ΙV της Διακήρυξης.

Καθίσταται σαφές από τα ανωτέρω, ότι το κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη προσφορά, εφόσον τεκμηριώνεται η συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο Παράρτημα Τεχνικών προδιαγραφών σχετικά με την παραγωγή και διακίνηση των προϊόντων και όχι, όπως εσφαλμένα υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή, ότι το μοναδικό κριτήριο αξιολόγησης είναι η χαμηλότερη προσφορά, χωρίς καμία αξιολόγηση των τεχνικών κριτηρίων (πόσο μάλλον όταν πρόκειται για γάλα). Εάν ίσχυε κάτι τέτοιο, δεν θα υπήρχε λόγος συμπερίληψης της μελέτης-τεχνικών προδιαγραφών του προϊόντος [...]».

Από τα παραπάνω αβίαστα προκύπτει ότι ρητά ορίζεται στη συνημμένη μελέτη της διακήρυξης ότι οι οικονομικοί φορείς πρέπει να συμμορφώνονται με συγκεκριμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών της διακήρυξης ορίζεται ότι: Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης, [...]. θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.

Η προσφορά της εταιρείας ..... εμπίπτει, όπως αναλύθηκε παραπάνω, στις περιπτώσεις β) και θ) της παραγράφου 2.4.6 της διακήρυξης καθώς περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, που δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση και επίσης, παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης, συνεπώς και πρέπει να απορριφθεί».

• Περαιτέρω, όσον αφορά στο επιχείρημα της αναθέτουσας αρχής ότι η καθής η Προσφυγή έχει υποβάλλει Υπεύθυνες Δηλώσεις για το ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα όλους τους όρους της Διακήρυξης και για το ότι η Προσφορά της πληροί τις τιθέμενες τεχνικές προδιαγραφές και τα εθνικά και τα διεθνή

πρότυπα ποιότητας, η προσφεύγουσα αντιτείνει (βλ. σελ. 8 του Υπομνήματος) ότι: «... όπως έχει κριθεί από τη νομολογία, οι προσφορές που υποβάλλουν οι υποψήφιοι πρέπει να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που θέτει και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού η διακήρυξη, ενώ τυχόν ελλείψεις δεν αναπληρώνονται από τη γενική δήλωση των υποψηφίων περί συμμόρφωσής τους με τους όρους της διακήρυξης».

• Επίσης, ως προς τον ισχυρισμό του Δήμου Ζίτσας, σύμφωνα με τον οποίο: «Ούτε ο προσφεύγων στη δική του τεχνική προσφορά περιλαμβάνει HACCP, αλλά έχει καταθέσει και ο ίδιος ISO 22000 της εταιρείας «..... - .....» για την εν λόγω Ομάδα», η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι: «Το HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points, ήτοι ανάλυση κινδύνου και κρίσιμα σημεία ελέγχου) είναι ένα σύστημα που έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της υγιεινής των τροφίμων, ειδικότερα δε του τελικού προϊόντος συνδυάζοντας: - τις απαιτήσεις του HACCP (όπως αυτές υπαγορεύονται από τον Codex Alimentarius), - τις απαιτήσεις των προαπαιτούμενων (PRP's και OPRP's) - τις απαιτήσεις για την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης του ίδιου του προτύπου Με το σύστημα αυτό μπορούν να προβλεφθούν οι κίνδυνοι και η πιθανότητα εμφάνισής τους σε κάθε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας ενός τροφίμου, προκειμένου να αποφευχθεί η πρόκληση ζημιάς στην υγεία του καταναλωτή.

Αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό είναι και το γεγονός ότι το πρότυπο εστιάζει στην ασφάλεια του τροφίμου με συγκεκριμένη στρατηγική διαχείρισης συνδυάζοντας τα προαπαιτούμενα και το σχέδιο HACCP, ενώ σαν σύστημα βρίσκει πρακτική εφαρμογή σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους.

Το ISO 22000 είναι ένα πρότυπο (standard) που αφορά σε Συστήματα Διαχείρισης της Ασφάλειας των Τροφίμων (ΣΔΑΤ) και τις προδιαγραφές που αυτά θα πρέπει να πληρούν. Το πρότυπο αυτό συνδυάζει και περιλαμβάνει τις απαιτήσεις του HACCP, καθώς και άλλες πρόσθετες απαιτήσεις, και το οποίο έχει επικαιροποιηθεί σε 22000: 2018.

Γίνεται λοιπόν εύκολα αντιληπτό ότι το σύστημα HACCP είναι απλά ένα κομμάτι του ISO 22000 και όχι, όπως συχνά αναφέρεται, η «συνέχεια» του HACCP. Οι

επιπλέον απαιτήσεις που προκύπτουν είναι κυρίως: - η εισαγωγή της λογικής των προαπαιτούμενων - η συμβατότητα με το πρότυπο διαχείρισης ISO 9001 και άρα η επέκταση του πεδίου εφαρμογής - η διαχείριση των πόρων - η εξωτερική & εσωτερική επικοινωνία (προμηθευτές - επιχείρηση - πελάτες – Αρχές - εργατικό προσωπικό - τοπική κοινωνία - φορείς πιστοποίησης) - η αναγνώριση, τεκμηρίωση και κατηγοριοποίηση εφαρμοζόμενων προληπτικών μέτρων - η στοχοποίηση των διεργασιών- η διαρκής βελτίωση του συνόλου της διαχείρισης

Αναληθώς η Αναθέτουσα Αρχή υποστηρίζει ότι δεν υπέβαλλα πιστοποιητικό HACCP της επιχείρησής μου, αλλά κατέθεσα και ο ίδιος ISO 22000 της εταιρείας «..... - .....» για την εν λόγω Ομάδα. Ξεκάθαρα προκύπτει ότι με την προσφορά μου υπέβαλλα το πιστοποιητικό ISO 22000:2005 και ISO 9001:2015 της επιχείρησής μου και επιπλέον, το πιστοποιητικό ISO 22000 της εταιρείας παραγωγής, που όπως αναλύθηκε παραπάνω καλύπτει και το πρότυπο HACCP! Επομένως, το πιστοποιητικό ISO 22000 που υπέβαλα συνδυάζει τις απαιτήσεις του HACCP και η αναφορά περί μη αποκλεισμού μου κρίνεται άνευ ουσίας [...]

Με την προσφορά μου συμπεριέλαβα, τόσο το πιστοποιητικό ISO 22000 της εταιρείας παραγωγής, το οποίο περιλαμβάνει τις δραστηριότητες: ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ, όσο και της επιχείρησής μου με δραστηριότητες ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΝΑΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΝΩΠΩΝ, ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΚΡΕΑΣ, ΨΑΡΙ, ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑ, ΦΡΟΥΤΑ, ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΓΛΥΚΑ ΚΛΠ), ΕΙΔΗ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ. Η υποβολή των ανωτέρω πιστοποιητικών (παραγωγού-εμπόρου) σε συνδυασμό εξασφαλίζουν την εφαρμογή των κανόνων διασφάλισης της υγιεινής των τροφίμων σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας από την παραγωγή του προϊόντος μέχρι και την διάθεση στον τελικό καταναλωτή. Με άλλα λόγια, τα δυο πιστοποιητικά (παραγωγού και συμμετέχοντα) αλληλοσυμπληρώνονται με σκοπό η παραγωγή

αλλά και περεταίρω η αποθήκευση, η διακίνηση, η μεταφορά, η διανομή και η εμπορία του τελικού προϊόντος να εξασφαλίζεται ότι θα γίνεται υπό τις προϋποθέσεις και συνθήκες διεθνών προτύπων διασφάλισης της υγιεινής των τροφίμων.

Η ύπαρξη πιστοποιητικού διασφάλισης ποιότητας μόνο από την πλευρά του παραγωγού δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τη διασφάλιση υγιεινής των υπό προμήθεια ειδών σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας μέχρι τον τελικό καταναλωτή. Άλλωστε, αναγνωρίζοντας αυτό η Αναθέτουσα Αρχή ζητεί από τους συμμετέχοντες στην πιστοποίηση να περιλαμβάνεται η διακίνηση ή μεταφορά των ειδών.

Η εταιρεία ..... πράγματι υπέβαλε το πιστοποιητικό ISO 22000:2005 της εταιρείας ..... το οποίο περιλαμβάνει την ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (έως τον έμπορο). Η Αναθέτουσα Αρχή εσφαλμένα θεωρεί ότι τα πιστοποιητικά ISO 22000 και ISO 9001 αφορούν μόνο τα κριτήρια επιλογής, εφόσον το πιστοποιητικό ISO 22000:2005 της επιχείρησής μου και το οποίο κατέθεσα, περιλαμβάνει τις δραστηριότητες ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΝΑΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΝΩΠΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΠΛΗ ΨΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΚΡΕΑΣ, ΨΑΡΙ, ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑ, ΦΡΟΥΤΑ, ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΓΛΥΚΑ ΚΛΠ), ΕΙΔΗ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ. Επομένως, οι ζητούμενες πιστοποιήσεις αφορούν και τη διακίνηση, γιατί εάν ο οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις ανωτέρω πιστοποιήσεις, τίθεται σε αμφισβήτηση η ικανότητα του να υλοποιήσει, σύμφωνα με τις αρχές του ISO 22000 την προμήθεια. Έτσι, δεν υπάρχει αλληλουχία στη διασφάλιση ποιότητας από την παραγωγή έως τον τελικό αποδέκτη, εφόσον η «αλυσίδα» εφαρμογής του ISO 22000 διακόπτεται με την παραλαβή των ειδών από τον παραγωγό.

Β) Ως προς τον 2^ο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (υποβολή αναληθούς Υπεύθυνης Δήλωσης για το εργοστάσιο παστερίωσης και εμφιάλωσης γάλακτος), η προσφεύγουσα επισημαίνει (βλ. σελ. 11 του

Υπομνήματος) ότι: «Η υπεύθυνη δήλωση ζητήθηκε μετά την αποσφράγιση του υποφακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής τεχνικής προσφοράς, καθώς στο στάδιο εκείνο παρέχεται πρόσβαση στα δικαιολογητικά συμμετοχής των διαγωνιζομένων. Εφόσον λοιπόν διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία ..... είχε δηλώσει ως εταιρεία παραγωγής την εταιρεία με την οποία συνεργάζομαι, και γνωρίζοντας ότι για το διαγωνισμό του ..... η εταιρεία παραγωγής δεν είχε την πρόθεση να συνεργαστεί με άλλη εταιρεία για οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας πλην της δικής μου, ζητήθηκε η υπεύθυνη δήλωση από την εταιρεία ..... - ..... και υποβλήθηκε ως τεκμήριο στην Προδικαστική Προσφυγή που υπέβαλλα. Προς επίρρωση των ανωτέρω ισχυρισμών μου, σας υποβάλλω την υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης νομίμως επικυρωμένη παρακάτω: [...]

Περαιτέρω σας υποβάλλω τα κάτωθι στοιχεία τα οποία και επιβεβαιώνουν ότι η εταιρεία ..... δεν συνεργάζεται με την εταιρεία ..... - .....

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αναφορικά με τη σήμανση των τυποποιημένων προϊόντων που διακινούνται είναι υποχρεωτικό στην ετικέτα να αναφέρεται μεταξύ άλλων ο κωδικός μονάδας παραγωγής του εργοστασίου κατασκευής του είδους, ο οποίος εν προκειμένω για το γάλα συμβολίζεται με EL... συνοδευόμενο από τον κωδικό έγκρισης που εκδίδεται από τον ΕΦΕΤ. Η πλήρης λίστα του ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ υπάρχει στον ιστότοπο http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/enterprises/facilities/milk_facilities του ΕΦΕΤ και περιλαμβάνει όλες τις εγκεκριμένες εταιρείες που τυποποιούν γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα. Η αναγραφή του εν λόγω κωδικού στις ετικέτες των προϊόντων είναι υποχρεωτική, προκειμένου να είναι δυνατή η διαπίστωση του εργοστασίου παραγωγής ενός προϊόντος. Επίσης, η γνώση του κωδικού αυτού δίνει τη δυνατότητα ιχνηλασιμότητας του τελικού προϊόντος σχετικά με την προέλευσή του. Παρακάτω παρατίθεται η ετικέτα του γάλακτος ..... [...] Στην ετικέτα του προσφερόμενου εκ μέρους της παρεμβαίνουσας γάλατος αναγράφεται ο κωδικός μονάδας παραγωγής ..... ανατρέχοντας στον σχετικό σύνδεσμο

Αριθμός απόφασης: 378/2020

http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/enterprises/facilities/milk_facilities
του ΕΦΕΤ και στο συνημμένο κατάλογο ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ο κωδικός
....., που αναγράφεται στις συσκευασίες της εταιρείας ....., δεν
αντιστοιχεί στην εταιρεία ....., αλλά στην εταιρεία .....
Επομένως, η εταιρεία ..... ανακριβώς δηλώνει με σχετική υπεύθυνη
δήλωση που έχει επισυνάψει στο διαγωνισμό ότι: «...η εταιρία παστεριώνει και
εμφιαλώνει φρέσκο γάλα στην εταιρία «..... - .....» με έδρα στους
....., πληροί όλες τις τεχνικές προδιαγραφές και τηρεί τα εθνικά και διεθνή
πρότυπα ποιότητας.», καθώς, όπως εμφανίζεται, το εργοστάσιο το οποίο
χρησιμοποιεί ανήκει στην εταιρεία .....

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ**

APPROVAL NO	NAME	LOCATION	PREFECTURE	CATEGORY
.....	....	.....	.....	PP
.....	.....	.....	.....	PP

Παρακάτω σας παραθέτω την αντίστοιχη ετικέτα του γάλακτος με το οποίο
προτίθεμαι να προμηθεύσω το ..... το οποίο παρασκευάζεται και
συσκευάζεται για λογαριασμό μου από την εταιρεία .....
Στην παρατιθέμενη ετικέτα αναφέρεται ο κωδικός μονάδας παραγωγής EL
..... ο οποίος σύμφωνα με τον κατάλογο του ΕΦΕΤ αντιστοιχεί όντως στην
εταιρεία ..... Προς επίρρωση του ανωτέρω σας
επισυνάπτω και την χορήγηση έγκρισης του ΕΦΕΤ με α.π 22-11-2010
από την οποία προκύπτει ο αριθμός .....

40. Επειδή από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων της εν λόγω υπόθεσης (έγγραφα της εξεταζόμενης Προσφοράς, διατάξεις της επίμαχης Διακήρυξης κλπ), λεκτέα είναι τα εξής:

A) Ως προς τον 1^ο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής, που αφορά στη μη υποβολή των επίμαχων Πιστοποιητικών ISO 9001:2015 και 22000:2005 για την προσφέρουσα ....., τα προς εξέταση ζητήματα είναι τα εξής: α) οι κατηγορίες των επιχειρήσεων/οικονομικών φορέων, που υποχρεούνται, σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, να διαθέτουν τα ζητούμενα Πιστοποιητικά ISO και β) το χρονικό σημείο/στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά το οποίο θα πρέπει, σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, η εκάστοτε κατηγορία (1. παραγωγός, 2. συμμετέχων-προμηθευτής), να υποβάλλει τα Πιστοποιητικά αυτά.

• Καταρχάς, από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 2.2.7. «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης» (*«Οι συμμετέχοντες για το ΤΜΗΜΑ 8 - ΓΑΛΑ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ, θα πρέπει να διαθέτουν Πιστοποιητικά ISO 22000:2005 & ISO 9001:2015, ή ισοδύναμα σχετικά και το αντικείμενο δραστηριότητάς τους υπό την προϋπόθεση να περιλαμβάνεται η διακίνηση ή μεταφορά των ειδών.»*), προκύπτει σαφώς ότι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στον επίμαχο Διαγωνισμό (*«συμμετέχοντες»*), θα πρέπει να διαθέτουν τα ως άνω Πιστοποιητικά.

Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο «Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι, όπου επαναλαμβάνεται η ανάγκη ύπαρξης και συνεπώς, υποβολής των προαναφερόμενων πιστοποιήσεων αναφέρεται ότι: *«Φρέσκο γάλα [...] Πρέπει να πληροί: Πιστοποίηση: κατά ISO 9001 (σύστημα διασφάλισης ποιότητας), HACCP (σύστημα της υγιεινής τροφίμων). Ο προσφέρων πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του το εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευάσει τα προσφερόμενα υλικά, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής του. Εφόσον, για την παραγωγή του τελικού προϊόντος μεσολαβούν διάφορες φάσεις βιομηχανοποίησης, πρέπει να δηλώνεται στην προσφορά το κατά περίπτωση εργοστάσιο και ο τόπος εγκατάστασής του, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής στη διαμόρφωση της τιμής του τελικού προϊόντος για κάθε μία από αυτές τις*

φάσεις. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η παραπάνω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ο προμηθευτής πρέπει να εγγυάται την καλή συντήρηση του προϊόντος στα ψυγεία που θα προμηθεύσει την Υπηρεσία. [...] Τονίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, επί ποινή αποκλεισμού, πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων, κρίσιμου σημείου ελέγχου (HACCP), από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς. [...]».

Συνεπώς, από τη διατύπωση και την εν γένει διάστρωση των ανωτέρω τεχνικών απαιτήσεων, που αναφέρονται «... στο εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευάσει τα προσφερόμενα υλικά, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής του» (καλύτερη διατύπωση θα ήταν «... στο εργοστάσιο στο οποίο θα παραχθεί το προσφερόμενο γάλα»), συνάγεται ότι οι επίμαχες πιστοποιήσεις (ISO 9001, HACCP), που πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να υποβληθούν μαζί με την Προσφορά, αφορούν στο επίμαχο προϊόν κι ειδικότερα στους παραγωγούς του εν λόγω προϊόντος (γάλατος) και συνεπώς, όπως ορθά υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές αφορούν στον τρόπο παραγωγής /παστερίωσης/συσκευασίας του οικείου προϊόντος και όχι στα συστήματα διασφάλισης ποιότητας και υγιεινής των τροφίμων, που πρέπει να χρησιμοποιεί ο συμμετέχων κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του, τα οποία, άλλωστε, έχουν τεθεί, εν προκειμένω, ως κριτήριο επιλογής στο άρθρο 2.2.7. της Διακήρυξης.

Περαιτέρω, με τη φράση: «Τονίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, επί ποινή αποκλεισμού, πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων, κρίσιμου σημείου ελέγχου (HACCP)», επισημαίνεται για ακόμη μια φορά, ότι οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να προσκομίσουν -επί ποινή αποκλεισμού- βεβαίωση ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων, κρίσιμου σημείου ελέγχου (HACCP) για τις εταιρίες παραγωγής, παστερίωσης, εμφιάλωσης κλπ του επίμαχου προϊόντος, όπως, άλλωστε, έχει ήδη αναφερθεί ανωτέρω και δη, στην ίδια παράγραφο (βλ. φράση: «Φρέσκο γάλα [...] Πρέπει να πληροί: Πιστοποίηση: ... HACCP (σύστημα της υγιεινής τροφίμων)»).

Εξάλλου, δεν θα είχε νόημα η ύπαρξη του άρθρου 2.2.7. (και της αντίστοιχης Ενότητας Δ του Μέρους IV «Κριτήρια επιλογής» του Τ.Ε.Υ.Δ), καθώς και του άρθρου 2.2.9.2. παρ. Β.5., εάν η αναθέτουσα αρχή επιθυμούσε την υποβολή των επίμαχων Πιστοποιητικών εκ μέρους των συμμετεχόντων-προμηθευτών κατά το στάδιο της υποβολής των προσφορών. Επικουρικά σημειώνεται ότι σε περίπτωση οι αναθέτουσες αρχές κρίνουν απαραίτητη την υποβολή ενός Πιστοποιητικού ISO κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών, συνήθως το περιλαμβάνουν στα υποχρεωτικά δικαιολογητικά συμμετοχής, μαζί με το Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ και την εγγύηση συμμετοχής.

Τέλος σημειώνεται ότι και από την ίδια τη διατύπωση του άρθρου 2.2.7. (*«...υπό την προϋπόθεση να περιλαμβάνεται η διακίνηση ή μεταφορά των ειδών.»*), προκύπτει σαφώς ότι - σε αντιδιαστολή με τις επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές, που αφορούν στον παραγωγό - το ως άνω άρθρο αφορά στους υποψήφιους προμηθευτές, που εάν αναλάβουν την εκτέλεση της προμήθειας, θα κληθούν να διακινήσουν/μεταφέρουν το προϊόν στον ....., για την κάλυψη των δικών του αναγκών, αλλά και των αναγκών των νομικών του προσώπων.

Εν όψει των ανωτέρω, κρίνεται ότι στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, για την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 2.2.7., απαιτείται μόνο η ορθή συμπλήρωση της Ενότητας Δ («Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης») του Μέρους IV («Κριτήρια επιλογής») του Τ.Ε.Υ.Δ - όπως βασίμως υποστηρίζει η οικεία αναθέτουσα αρχή στο προαναφερόμενο έγγραφο Απόψεών της - ιδίως δε αφού, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2. («Αποδεικτικά μέσα») παρ. Β.5, σε συνδυασμό με το άρθρο 3.2. της Διακήρυξης, μόνο ο προσωρινός μειοδότης υποχρεούται να υποβάλλει τα δικαιολογητικά απόδειξης της πλήρωσης των τιθέμενων κριτηρίων επιλογής (στα οποία περιλαμβάνονται και οι πιστοποιήσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας και της υγιεινής των τροφίμων) και της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπό του.

Ως εκ τούτου, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας και της οικείας αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τους οποίους μόνο οι εταιρίες παστερίωσης

και εμφιάλωσης του προς προμήθεια γάλακτος θα πρέπει να υποβάλλουν στο παρόν στάδιο της διαδικασίας τα επίμαχα Πιστοποιητικά και όχι οι συμμετέχοντες, που θα υποχρεωθούν να τα προσκομίσουν κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σε περίπτωση που αναδειχθούν μειοδότες της οικείας σύμβασης. Για τους ανωτέρω λόγους, γίνεται, επίσης, δεκτός ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τον οποίο: *«Τέλος, να σημειωθεί ότι στο άρθρο 2.2.7. της Διακήρυξης, που ορίζονται τα κριτήρια επιλογής, αφορούν αποκλειστικά τις πιστοποιήσεις του οικονομικού φορέα και όχι τις τεχνικές προδιαγραφές του προϊόντος, για το οποίο οι προδιαγραφές και απαιτήσεις έχουν καταγραφεί στην Τεχνική Έκθεση».*

- Στην εξεταζόμενη περίπτωση, προς συμμόρφωση με τις επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές, στις οποίες αναφέρονται ρητά οι φράσεις: *«HACCP (σύστημα της υγιεινής τροφίμων)» και «βεβαίωση ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων, κρίσιμου σημείου ελέγχου (HACCP), από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή από κατάλληλα διαπιστευμένους φορείς», η καθής η Προσφυγή υπέβαλε το Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 του διαπιστευμένου φορέα « .....» για την εταιρία παστερίωσης/εμφιάλωσης «..... - ..... ».*

Ως προς τη διαφοροποίηση της ορολογίας, που παρατηρείται στις διατάξεις της Διακήρυξης (Πιστοποιητικό EN ISO 22000:2005 - σύστημα HACCP), θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή είναι μικρής σημασίας, καθώς το Πρότυπο ..... ενσωματώνει τις αρχές HACCP, ως θα καταδειχθεί κατωτέρω. Πιο συγκεκριμένα:

Δοθέντος ότι το HACCP είναι ένα σύστημα αρχών και κανόνων, που έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της υγιεινής των τροφίμων και ειδικότερα, του τελικού προϊόντος, αφαιρώντας οποιονδήποτε πιθανό κίνδυνο, όλες οι επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών υποχρεούνται να τηρούν τα κατάλληλα αρχεία τεκμηρίωσης διαδικασιών, ανάλογα με τη φύση και το μέγεθός τους. Ειδικότερα, στο άρθρο 5 («Ανάλυση κινδύνων και κρίσιμα σημεία ελέγχου») της Οδηγίας 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για την υγιεινή των τροφίμων, ορίζεται ότι: *«1. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων*

τροφίμων θεσπίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν πάγια διαδικασία ή διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP.

2. Οι αρχές HACCP που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι:

α) να εντοπίζονται οι τυχόν πηγές κινδύνου οι οποίες πρέπει να προληφθούν, να εξαλειφθούν ή να μειωθούν σε αποδεκτά επίπεδα·

β) να εντοπίζονται τα κρίσιμα σημεία ελέγχου στο ή στα στάδια στα οποία ο έλεγχος είναι ουσιαστικής σημασίας για την πρόληψη ή την εξάλειψη μιας πηγής κινδύνου ή τη μείωσή της σε αποδεκτά επίπεδα·

γ) να καθορίζονται κρίσιμα όρια στα κρίσιμα σημεία ελέγχου, με τα οποία χωρίζεται το αποδεκτό από το μη αποδεκτό όσον αφορά την πρόληψη, την εξάλειψη ή τη μείωση των εντοπιζόμενων πηγών κινδύνου·

δ) να καθορίζονται και να εφαρμόζονται αποτελεσματικές διαδικασίες παρακολούθησης στα κρίσιμα σημεία ελέγχου·

ε) να καθορίζονται τα διορθωτικά μέτρα όταν διαπιστώνεται κατά την παρακολούθηση ότι ένα κρίσιμο σημείο ελέγχου δεν βρίσκεται υπό έλεγχο·

στ) να καθορίζονται διαδικασίες, οι οποίες διεξάγονται τακτικά, για να επαληθεύεται ότι τα μέτρα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε) λειτουργούν αποτελεσματικά, και

ζ) να καταρτίζονται έγγραφα και φάκελοι ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της επιχείρησης τροφίμων, ώστε να αποδεικνύεται η ουσιαστική εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως στ).

Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων αναθεωρούν τη διαδικασία και προβαίνουν στις απαραίτητες τροποποιήσεις της, κάθε φορά που πραγματοποιούνται αλλαγές στο προϊόν, τη μέθοδο, ή σε οποιοδήποτε στάδιο.

3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο στους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων οι οποίοι εκτελούν οιοδήποτε στάδιο της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής των τροφίμων μετά την πρωτογενή παραγωγή και τις συναφείς εργασίες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι. [...]».

Περαιτέρω, στο Παράρτημα Ι (ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ), ΜΕΡΟΣ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ της ως άνω Οδηγίας, ορίζεται ότι:

Ι. Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν παράρτημα εφαρμόζεται στην πρωτογενή παραγωγή και τις ακόλουθες συναφείς εργασίες:

α) τη μεταφορά, την αποθήκευση και το χειρισμό πρωτογενών προϊόντων στον τόπο παραγωγής, υπό τον όρο ότι αυτό δεν αλλοιώνει ουσιαστικά τη φύση τους·

β) τη μεταφορά ζώντων ζώων, όταν είναι αναγκαίο, για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού

και

γ) σε περίπτωση φυτικών προϊόντων, αλιευτικών προϊόντων και άγριων θηραμάτων, τις εργασίες μεταφοράς από τον τόπο παραγωγής σε μια εγκατάσταση για την παράδοση των πρωτογενών προϊόντων, ο χαρακτήρας των οποίων δεν έχει αλλοιωθεί σημαντικά».

Συνεπώς, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της ανωτέρω Οδηγίας, η εφαρμογή των αρχών HACCP καταλαμβάνει τις επιχειρήσεις που εκτελούν κάθε στάδιο παραγωγής μετά από την πρωτογενή παραγωγή (ήτοι από τη μεταποίηση έως τη διανομή και την εμπορία).

Περαιτέρω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Πρότυπο EN ISO 22000:2005 είναι ένα Πρότυπο, το οποίο εκπονήθηκε από το διεθνή οργανισμό τυποποίησης (ISO) και προδιαγράφει τις απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούν οι επιχειρήσεις που εμπλέκονται στην αλυσίδα των τροφίμων, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των προϊόντων τους από την παραγωγή μέχρι την κατανάλωση. Στο ως άνω διεθνές πρότυπο, στο οποίο ενσωματώνονται οι αρχές HACCP, καθιερώνονται ως επιπλέον βασικά στοιχεία: α) η ύπαρξη βασικών συνθηκών και δραστηριοτήτων για τη διατήρηση κατάλληλου υγιεινού περιβάλλοντος (προαπαιτούμενα), β) η καθιέρωση διαδικασιών για την αποτελεσματική διαχείριση και επικαιροποίηση του συστήματος και γ) η αποτελεσματική επικοινωνία των επιχειρήσεων στην αλυσίδα των τροφίμων με προμηθευτές, καταναλωτές, συμβούλους, αρμόδιες αρχές και κάθε οργανισμό που μπορεί να επηρεάζει το σύστημα διαχείρισης της επιχείρησης.

Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι στο Λευκό Βιβλίο για την ασφάλεια των τροφίμων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βρυξέλλες, 12.01.2000), αναφέρεται ότι: «[...]

Κατευθυντήρια γραμμή σε ολόκληρο το παρόν λευκό βιβλίο, είναι ότι η πολιτική για την ασφάλεια των τροφίμων, πρέπει να στηρίζεται σε μια πλήρη, ολοκληρωμένη προσέγγιση. Αυτό σημαίνει σε ολόκληρη την τροφική αλυσίδα (από το αγρόκτημα στο τραπέζι) [...] Οι ρόλοι όλων των ενδιαφερόμενων ομάδων στην τροφική αλυσίδα (παραγωγοί ζωοτροφών, γεωργοί και παραγωγοί ή προμηθευτές τροφίμων • αρμόδιοι φορείς στα κράτη μέλη και στις τρίτες χώρες • Ευρωπαϊκή Επιτροπή • καταναλωτές) πρέπει να καθοριστούν σαφώς [...]».

Εν όψει των ανωτέρω, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, μολονότι, τόσο ο παραγωγός του επίμαχου προϊόντος, όσο και ο διανομέας (έμπορος) αυτού, θα πρέπει, κατά τα ανωτέρω, να διαθέτουν τα επίμαχα Πιστοποιητικά, δεν υποχρεούνται βάσει της επίμαχης Διακήρυξης, να τα υποβάλλουν συγχρόνως, όπως εσφαλμένα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά σε διαφορετικό στάδιο του ένδικου Διαγωνισμού, όπως αναλύθηκε ανωτέρω.

Συνεπώς, η Προσφορά της καθής η Προσφυγή δεν μπορεί να απορριφθεί για τον λόγο ότι δεν υπέβαλε με την Προσφορά της τα Πιστοποιητικά του άρθρου 2.2.7. της Διακήρυξης, αφού σύμφωνα με τις αρχές της τυπικότητας, της ισότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιότητας κρίσιμης για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό. Επομένως, δεν είναι κατ' αρχήν νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για τον λόγο, ότι δεν προσκόμισε δικαιολογητικά συμμετοχής διαφορετικά ή πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα, και μάλιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται από διατάξεις, στις οποίες η Διακήρυξη δεν παραπέμπει ειδικώς, ως εφαρμοστέο στον διαγωνισμό δίκαιο (πρβλ. ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008, ΕΑ 53/2011), αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. ΔΕΕ Απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Υπόθεση C-27/2015, Pippo Pizzo, σκέψη 51).

• Παρόλα αυτά, μολονότι η καθής η Προσφυγή υπέβαλε το Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 του οργανισμού «.....» για την εταιρία παστερίωσης/εμφιάλωσης «..... - .....» (το οποίο, κατά τα προλεχθέντα, ενσωματώνει το σύστημα HACCP), που αφορά στην «ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΔΙΑΘΕΣΗ & ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΦΕΤΑ ΠΟΠ, ΓΙΑΟΥΡΤΙ, ΓΑΛΟΤΥΡΙ ΠΟΠ, ΤΥΡΙ ΚΡΕΜΩΔΟΥΣ ΥΦΗΣ, ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΓΑΛΑ)», δεν υπέβαλε, ως όφειλε, το Πιστοποιητικό συμμόρφωσης με το Πρότυπο EN ISO 9001:2015 για την ανωτέρω εταιρία, η υποβολή του οποίου, επίσης, προβλέπεται ρητά (και μάλιστα στην ίδια παράγραφο) στο Κεφάλαιο «Τεχνικές Προδιαγραφές» του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης.

Για τον ανωτέρω λόγο, απορρίπτεται ως αβάσιμος και ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τον οποίο: *«Τέλος, η προσκόμιση του πιστοποιητικού ISO 9001 του προσφερόμενου προϊόντος δεν ήταν επί ποινή αποκλεισμού, όπως αναφέρεται στις τεχνικές προδιαγραφές του γάλακτος στο Παράρτημα Ι (σελ.98-99) της Διακήρυξης»*, καθόσον, τόσο η χρήση του ρήματος *«πρέπει»*, όσο και το γεγονός ότι η επίμαχη απαίτηση έχει περιληφθεί σε Κεφάλαιο υπό τον τίτλο: *«Τεχνικές Προδιαγραφές»*, καταδεικνύουν την επί ποινή αποκλεισμού υποχρέωση τήρησής της.

Συνεπώς, δεδομένου ότι οι επίμαχες πιστοποιήσεις 9001:2015 και 22000:2005 εντάχθηκαν στο Κεφαλαίο των Τεχνικών προδιαγραφών, η πλήρωσή τους, είναι, σύμφωνα με τα άρθρα 2.4.1, 2.4.3.2. και 2.4.6. στοιχ. θ) της οικείας Διακήρυξης, υποχρεωτική για όλους τους διαγωνιζόμενους, ενώ σε περίπτωση που μια Προσφορά αποκλίνει από αυτές, η αναθέτουσα αρχή έχει δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει τη συγκεκριμένη Προσφορά.

Ως έχει ήδη αναφερθεί (βλ. σκέψη 30 της παρούσας Απόφασης), αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίτους όρους της Διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (Ε.Α. ΣΤΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη Διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 230/2012, 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.- Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011).

Επίσης, σε κανένα σημείο της επίμαχης Διακήρυξης δεν αναφέρεται ότι οι επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές είναι προαιρετικές, οι οποίες, κατά τα παγίως κριθέντα από τη νομολογία, αποτελούν ενιαίο σύνολο (Ε.Α ΔΕΦΑΘ 230/2012).

Τελος, κατά τα παγίως νομολογιακά κριθέντα, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να μην εφαρμόζουν τους όρους, στους οποίους οι ίδιες υποβλήθηκαν (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27).

Στο σημείο αυτό σημειώνεται, επίσης, ότι σε αντίθεση με την παρεμβαίνουσα, η προσφεύγουσα υπέβαλε, μεταξύ άλλων (ως όφειλε), το με αρ. πρωτ. INT/1907BH/0350/04.07.2019 Πιστοποιητικό συμμόρφωσης με το Πρότυπο EN 9001:2015 του οργανισμού «QFS Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας LLP» για την εταιρία παστερίωσης/εμφιάλωσης «..... - .....», το οποίο φέρει ως ημερομηνία λήξης την 03.07.2022. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, ο 1ος λόγος της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής κρίνεται βάσιμος και για τον λόγο αυτόν, πρέπει να γίνει δεκτός.

41. Επειδή, περαιτέρω, ως προς τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (υποβολή αναληθούς Υπεύθυνης Δήλωσης συνεργασίας με την εταιρία «..... - .....»), λεκτέα είναι τα εξής: Καταρχάς θα πρέπει να επισημανθεί ότι στην, από 23.12.2019, Υπεύθυνη Δήλωση που υπέγραψε ψηφιακώς ο κ. ...., ως διαχειριστής της παρεμβαίνουσας εταιρίας «.....» δηλώνει υπευθύνως ότι: *«Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι ως διαχειριστής της εταιρίας «.....» και στο πλαίσιο συμμετοχής της εταιρίας «.....» στον από εσάς προκηρυσσόμενο ανοιχτό διαγωνισμό κάτω των ορίων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ για την ανάδειξη αναδόχου της προμήθειας με τίτλο «Προμήθεια τροφίμων για το ..... και τα Νομικά Πρόσωπά του» με αριθμ. πρωτ. .... - 06/12/2019, η εταιρία παστεριώνει και εμφιαλώνει φρέσκο γάλα στην εταιρία «..... - .....» με έδρα στους ....., πληροί*

όλες τις τεχνικές προδιαγραφές και τηρεί τα εθνικά και διεθνή πρότυπα ποιότητας».

Συνεπώς, στην ανωτέρω Υπεύθυνη Δήλωση ο διαχειριστής και εκπρόσωπος της εν λόγω ..... κ. ...., δήλωσε ότι η εταιρία « ..... - .....» θα παστεριώσει/εμφιαλώσει το γάλα που αυτή θα προσφέρει, στον ..... για τις ανάγκες της επίμαχης προμήθειας, εάν της ανατεθεί η οικεία σύμβαση. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι από πλευράς νομιμότητας, η ανωτέρω Υπεύθυνη Δήλωση συνάδει με τα λοιπά έγγραφα που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ μαζί με την Προσφορά της και ειδικότερα:

α) Με το, από 16.08.2017, Ιδιωτικό Συμφωνητικό Σύστασης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, το οποίο έχει καταχωρηθεί νόμιμα την 16.08.2017 στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, με αριθμό ΓΕΜΗ ....., συστάθηκε μεταξύ των: α) ..... του ....., β) ..... του ....., γ) ..... του ....., δ) ..... του ....., ε) ..... του ....., στ) Της ομορρύθμου εταιρείας με την επωνυμία « ..... - .....» και ζ) ..... του ....., ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία με την επωνυμία « .....» και τον διακριτικό τίτλο « .....», με έδρα την Τοπική Κοινότητα ....., της Δημοτικής Ενότητας ....., του ....., της ..... του ....., με σκοπό την παραγωγή και εμπορία γαλακτοκομικών προϊόντων και κτηνοτροφικών προϊόντων, καθώς και κάθε συναφή σκοπό, με διάρκεια 12 έτη, κεφάλαιο 350.000 ευρώ, διαιρούμενο συνολικά σε τριάντα πέντε χιλιάδες (35.000) εταιρικά μερίδια, ονομαστικής αξίας δέκα ευρώ (10,00€) το καθένα, συμμετοχή στα κέρδη και τις ζημίες κατ' αναλογία ίση με την συμμετοχή τους στην Εταιρεία. Περαιτέρω, στο άρθρο 10 «ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ - ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ» του ως άνω Ιδιωτικού Συμφωνητικού ορίζεται ότι: «1. Η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας ανατίθεται με το παρόν και για όλη τη διάρκειά της στον ..... του ....., ο οποίος θα εκπροσωπεί νόμιμα την εταιρία και θα ενεργεί κάθε πράξη διαχείρισης και διάθεσης σε κάθε περίπτωση αναγόμενη στο σκοπό της εταιρίας, υπογράφων κάτω από την εταιρική επωνυμία. Ενδεικτικά ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρία στην Ελλάδα ή το Εξωτερικό ενώπιον Δημοσίων, Δημοτικών, Κοινοτικών

Αριθμός απόφασης: 378/2020

και άλλων Αρχών, φυσικών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, Διεθνών Οργανισμών και των οργάνων τους, καθώς και ενώπιον οποιουδήποτε Ελληνικού ή Διεθνούς Δικαστηρίου ή Δικαστικής Αρχής οποιουδήποτε βαθμού και δικαιοδοσίας, αναλαμβάνει χρήματα, αξιόγραφα, μερίσματα, αποδείξεις και τοκομερίδια, εισπράττει χρήματα, εκδίδει, αποδέχεται, οπισθογραφεί και τριτεγγυάται συναλλαγματικές, γραμμάτια εις διαταγήν και επιταγές [...] και γενικά ενεργεί κάθε πράξη εκπροσώπησης, διαχείρισης ή διάθεσης που εξυπηρετεί το σκοπό της εταιρικής επιχείρησης [...] 3. Ο διαχειριστής μπορεί να αναθέτει όλες ή μερικές από τις πράξεις διαχείρισης με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο σε άλλο πρόσωπο, εταίρο ή μη εταίρο, προσδιορίζοντας και το χρόνο ισχύος και τον τρόπο παύσεως της πληρεξουσιότητας [...]

και

β) Με το αρ. πρωτ. ....../08.08.2019 Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης, όπου αναφέρεται ότι: «Πιστοποιούμε, όπως προκύπτει από τα καταχωρισμένα και τηρούμενα δυνάμει των διατάξεων του Ν. 4072/2012 ως και του ν. 3419/2005, ως ισχύουν, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση των νόμων αυτών εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. του Επιμελητηρίου μας στοιχεία, της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας με την επωνυμία: ....., που εδρεύει στο ..... / ..... και είναι καταχωρισμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. ...., ότι η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας προκύπτει από τις κάτωθι καταχωρίσεις:

Ημερομηνία Καταχώρισης	Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης
16/08/2017	16/08/2017

Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω εγγράφων, η Ε.Δ.Δ. και η Οικονομική Επιτροπή της αναθέτουσας αρχής, μετά το πέρας το στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικών προσφορών, ορθώς έκριναν ότι η

ανωτέρω Υπεύθυνη Δήλωση του διαχειριστή της παρεμβαίνουσας έχει συνταχθεί «στο πλαίσιο των όρων της Διακήρυξης».

• Περαιτέρω, στην, από 22.12.20219, ψηφιακώς υπογεγραμμένη Υπεύθυνη Δήλωση που υπέβαλε ο κ. .... του ..... (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο: «11. ΥΔ ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ signed»), ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας ατομικής επιχείρησης δηλώνει υπευθύνως ότι: *«Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986, δηλώνω ότι: Το εργοστάσιο, στο οποίο θα κατασκευάσει το φρέσκο γάλα, είναι η εταιρεία ..... - ..... και ο τόπος εγκατάστασής του είναι ..... Για την παραγωγή του τελικού προϊόντος δε μεσολαβούν διάφορες φάσεις βιομηχανοποίησης, Εγγυούμαι την καλή συντήρηση του προϊόντος στα ψυγεία που θα προμηθεύσω την Υπηρεσία. Δεσμεύομαι με την υπογραφή της σύμβασης να παραδώσω ψυγεία (βιτρίνα) συντήρησης, προκειμένου να φυλάσσεται και να διατηρείται στην κατάλληλη θερμοκρασία το φρέσκο γάλα. Υποχρεούμαι επίσης να προβαίνω σε τακτική συντήρηση των ψυγείων αυτών. Η δαπάνη της συντήρησης θα βαρύνει εμένα. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση βλάβης θα οφείλω να αντικαθιστώ το ψυγείο που έχει βλάβη με άλλο ψυγείο».*

Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η ως άνω εταιρία παραγωγής και συσκευασίας γάλατος δεν δύναται να έχει δεσμευθεί να συνεργασθεί με την παρεμβαίνουσα, αφού έχει δεσμευθεί για αποκλειστική συνεργασία με την ίδια. Προς επίρρωση δε του ανωτέρω ισχυρισμού της (αποκλειστική συνεργασία με τον ως άνω παραγωγό γάλατος), η προσφεύγουσα ζήτησε από τον νόμιμο εκπρόσωπό της (κ. .... του .....), να υπογράψει εκ νέου Υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία να δηλώνει ότι έχει αναλάβει την υποχρέωση να προμηθεύσει φρέσκο γάλα μόνο σε αυτήν. Η προσφεύγουσα υπέβαλε το πρώτον με την υπό κρίση Προσφυγή της τη σχετική Υπεύθυνη Δήλωση (συνημμένο με αριθμό 1), η οποία φέρει ημερομηνία 30.01.2020, δηλαδή, ημερομηνία μεταγενέστερη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών, που είναι, κατά τη Διακήρυξη, η 23^η Δεκεμβρίου 2019.

Ως προελέχθη (βλ. σκέψη 5 της παρούσας Απόφασης), στην νεότερη αυτή Υπεύθυνη Δήλωση, δηλώνονται υπευθύνως τα κάτωθι: *«Η εταιρεία την οποία εκπροσωπώ έχει δεσμευθεί-αναλάβει την υποχρέωση να προμηθεύσει με το είδος Φρέσκο Γάλα αποκλειστικά και μόνο την εταιρεία του Κου ..... του ..... Δέον να σημειωθεί ότι δεν έχουμε αναλάβει την υποχρέωση-δεσμευθεί να προμηθεύσουμε με το είδος Φρέσκο Γάλα καμία άλλη εταιρεία πλην της ανωτέρω και δεν έχουμε αναλάβει οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας του τελικού προϊόντος (παστερίωση, εμφιάλωση κλπ) για λογαριασμό άλλης επιχείρησης, πλην της επιχείρησης του Κου ..... του .....»*.

Μολονότι, όμως, κατά πάγια νομολογία, η προσήκουσα υπογραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο αυτής, ώστε η Δήλωση να είναι έγκυρη (ΔΕφΑθ (Ασφ) 93/2013, ΣτΕ 2017/2010, ΕΑ ΣτΕ 234/2010, πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 736/2009, 938/2007), η επίμαχη Υπεύθυνη Δήλωση δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη, γεγονός που θα της προσέδιδε πλήρη αποδεικτική ισχύ, αφού μόνο η ψηφιακή υπογραφή συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, αλλά φέρει μόνο τη σφραγίδα της εταιρίας και την μονογραφή του νομίμου εκπροσώπου της, άνευ βεβαίωσης του γνήσιου αυτής, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διακριβωθεί η γνησιότητά της.

Εξάλλου, η αποδεικτική αξία ιδιωτικού εγγράφου προϋποθέτει, κατά την διάταξη του άρθρου 160 ΑΚ, την ιδιόχειρη υπογραφή του εκδότη του και όχι τη μονογραφή του και πρέπει να αναφέρει το επώνυμο ή έστω το γνωστό στις συναλλαγές ψευδώνυμο, άλλως, ουδεμία αποδεικτική ισχύ (βλ. ΑΠ 1707/2009 και Γεωργιάδη-Σταθόπουλο ΑΚ, Άρθρο 160). Περαιτέρω, *«Το Εφετείο Αθηνών έχει δεχτεί πολύ σωστά ότι αρκεί και η υπογραφή που περιέχει μόνο το κύριο όνομα του εκδότη, λχ η υπογραφή «Γιάννης» κάτω από μια επιστολή προς συγγενικό πρόσωπο (Εφ. Αθηνών 397/1969 Αρμ. 23, 756). Το Εφετείο έχει προσθέσει εδώ την επιφύλαξη «εφ' όσον δεν γεννάται εντεύθεν αμφιβολία περί της ταυτότητός του» (βλ. Κώστα Μπέη <http://www.kostasbeys.gr/articles.php?s=4&mid=1096&mnu=1&id=19519>).*

Περαιτέρω, ουδόλως η έλλειψη υπογραφής και αναφοράς ονοματεπωνύμου του

συντάκτη, αναπληρώνονται από το γεγονός πως η δήλωση συντάχθηκε με τη σφραγίδα της επιχείρησης, καθώς και πάλι δεν προκύπτει η ταυτότητα του συντάκτη του εγγράφου και η ιδιότητα αυτού, ως τυχόν νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης. Εν όψει των ανωτέρω, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής περί προσκόμισης μη έγκυρης Υπεύθυνης Δήλωσης εκ μέρους της προσφεύγουσας.

Περαιτέρω, δεν είναι θεμιτή η αξιολόγηση το πρώτον από την Α.Ε.Π.Π εγγράφων που εδύνατο να προσκομισθούν ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας ή/και της αναθέτουσας αρχής, η οποία θα ήταν σε θέση να τα αξιολογήσει κατά τον κρίσιμο χρόνο αξιολόγησης των προσφορών. Εξ αυτού του λόγου, γίνεται δεκτός ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τον οποίο, επειδή η ως άνω Υπεύθυνη Δήλωση φέρει ημερομηνία (30.01.2020), μεταγενέστερη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (23.12.2019, βλ. άρθρο 1.5. της Διακήρυξης), δεν θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη από την Ε.Δ.Δ. ή την Οικονομική Επιτροπή της.

Σημειώνεται, επίσης, ότι οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τους οποίους η επίμαχη συνεργασία της με την ανωτέρω εταιρία αποδεικνύεται και από τα υπ' αριθμ. .... και .../31.12.2019 τιμολόγια και τα υπ' αριθμ. ..../29.01.2020, .../31.01.2020, .../04.02.2020 και ..../05-02-2020 δελτία αποστολής, που συντάχθηκαν μετά την καταληκτική προθεσμία υποβολής προσφορών, απορρίπτονται ως αναπόδεικτοι και συνεπώς, ως απαράδεκτοι, αφού τα προαναφερόμενα έγγραφα, δεν υποβλήθηκαν ως συνημμένα στην ασκηθείσα Παρέμβασή της, ενώ, σε κάθε περίπτωση, δεν αφορούν στο εξεταζόμενο με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή χρονικό διάστημα, που είναι το στάδιο της υποβολής των προσφορών.

Τέλος, ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι από την επισκόπηση της ετικέτας που υπάρχει στις συσκευασίες γάλατος της εταιρίας « .....» (βλ. συνημμένα 5, 6 και 7 της υπό κρίση Προσφυγής), προκύπτει ότι ο αναγραφόμενος κωδικός μονάδας παραγωγής (.....), αντιστοιχεί, σύμφωνα με τον «Κατάλογο Εγκεκριμένων Εγκαταστάσεων Παραγωγής Γάλακτος Προϊόντων», που έχει αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του

Ε.Φ.Ε.Τ (βλ. συνημμένο 3 της Προσφυγής) στην εταιρία « .....» και όχι στην ετερόρυθμη εταιρία «..... - ..... », της οποίας ο κωδικός μονάδας παραγωγής είναι ο ..... (βλ. συνημμένο 4 της Προσφυγής και ιστοσελίδα ΕΦΕΤ), λεκτέα είναι τα εξής:

- Καταρχάς, τον κωδικό μονάδας παραγωγής της ανωτέρω εταιρίας παραγωγής/παστερίωσης κλπ γάλατος τον αναφέρει και η ίδια η παρεμβαίνουσα στην ασκηθείσα Παρέμβασή της («*Ειδικότερα με το αριθμ. πρωτ. ..../22-11-2010 έγγραφο του ΕΦΕΤ χορηγήθηκε στην ανωτέρω συσκευάστρια εταιρία: ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ της εγκατάστασης παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, κωδικός αριθμός έγκρισης: .....*»).
- Περαιτέρω, οι υποβληθείσες με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή φωτογραφίες της συσκευασίας γάλατος της παρεμβαίνουσας, ουδόλως δύνανται να αποδείξουν την έλλειψη υποσχετικής, στο πλαίσιο του υπόψη Διαγωνισμού, δικαιοπραξίας μεταξύ των συγκεκριμένων εταιριών για την παστερίωση/εμφιάλωση του επίμαχου προϊόντος, καθώς μπορεί να αφορούν σε παλαιότερες συνεργασίες της παρεμβαίνουσας με έτερες εταιρίες παστερίωσης, στο πλαίσιο προγενέστερων Διαγωνισμών του ίδιου ή άλλου ....., στις οποίες και συμμετείχε.

Άλλωστε, ούτε η παρεμβαίνουσα επικαλέσθηκε την ύπαρξη αποκλειστικής συνεργασίας με την εταιρία «..... - .....» για κάθε σύμβαση προμήθειας γάλατος που υπογράφει. Αντιθέτως, στην Παρέμβασή της υπάρχει αναφορά σε συνεργασίες της και με άλλες εταιρίες εμφιάλωσης/συσκευασίας γάλατος («*[...] η εταιρία μας προμηθεύει με φρέσκο γάλα τον κατ' εξοχήν αρμόδιο κρατικό φορέα ..... (.....), που εμποπτεύεται από τον ....., το οποίο παστεριώνεται και συσκευάζεται στην Μονοπρόσωπη .....με την επωνυμία « .....» [...]*»).

Ουδέν, επίσης, αποδεικνύεται σε σχέση με τα κρινόμενα από το γεγονός ότι μαζί με την εξεταζόμενη Προδικαστική Προσφυγή υποβλήθηκε φωτογραφία από την τη συσκευασία του προσφερόμενου από την προσφεύγουσα γάλατος (..... αγνό φρέσκο γάλα αγελάδας), όπου εμφανίζεται ο κωδικός μονάδας παραγωγής της εταιρίας «..... - ..... » (.....) και όπου

αναγράφεται ρητώς ότι το ..... γάλα: *«Παρασκευάζεται και συσκευάζεται από την ..... - ..... για λογαριασμό της .....*» (βλ. συνημμένο 8 της Προσφυγής). Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, ο 2^{ος} λόγος της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής κρίνεται αβάσιμος και για τον λόγο αυτόν, πρέπει να απορριφθεί.

42. Επειδή, περαιτέρω, ως προς τον τρίτο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής (μη υποβολή των ζητούμενων Πιστοποιητικών ISO από τον τρίτο οικονομικό φορέα), λεκτέα είναι τα εξής:

- Μαζί με την Προσφορά της καθής η Προσφυγή, υποβλήθηκαν δύο (2) έντυπα Τ.Ε.Υ.Δ. (το δικό της και της εταιρίας «..... - ..... »)

-Στο ερώτημα: *«Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω»,* της Ενότητας Γ («Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων ΦΟΡΕΩΝ») του Μέρους II «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» του υποβληθέντος Τ.Ε.Υ.Δ, η παρεμβαίνουσα έδωσε θετική απάντηση («ΝΑΙ»).

Περαιτέρω, η εταιρία «..... - .....» (τρίτος οικονομικός φορέας) υπέβαλε ξεχωριστό έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ στον εν θέματι Διαγωνισμό, όπου στο επίμαχο ερώτημα περί στήριξης στις ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων (Μέρος II, Ενότητα Γ), έδωσε αρνητική απάντηση («ΟΧΙ»).

- Σε συνέχεια προς τον 1^ο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα επίμαχα Πιστοποιητικά ISO (9001 και 22000), δεν υποβλήθηκαν, ούτε από την καθής η Προσφυγή, με την ιδιότητα της συμμετέχουσας στον ένδικο Διαγωνισμό, αλλά ούτε και από τον τρίτο οικονομικό φορέα στην ικανότητες του οποίου στηρίζεται.

- Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η εταιρία «..... - ..... » είναι μέλος - μέτοχος της παρεμβαίνουσας ..... και όχι τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται. Μάλιστα, αναφέρει (βλ. σελ. 9 της Παρέμβασης), ότι τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου

στηρίζεται είναι η εταιρία παστερίωσης και συσκευασίας γάλακτος «..... του .....».

• Η οικεία αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η εταιρία «..... του .....», είναι ο τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται η εταιρία «.....», όμως, κατά το στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, δεν ήταν υποχρεωτικό για τον τρίτο - όπως άλλωστε και για τον ίδιο τον συμμετέχοντα - να προσκομίσει τα επίμαχα Πιστοποιητικά ISO. Κατά την άποψη δε του ....., στο εξεταζόμενο στάδιο του Διαγωνισμού, αρκεί η ορθή συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του υποβληθέντος Τ.Ε.Υ.Δ (βλ. ανάλυση πρώτου λόγου της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής).

• Εν όψει των ανωτέρω, λεκτέα είναι τα εξής:

Καταρχάς, από την επισκόπηση του, από 16.08.2017, Ιδιωτικού Συμφωνητικού Σύστασης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, προκύπτει ότι η εταιρία «.....-.....» αποτελεί πράγματι μέλος – μέτοχο της παρεμβαίνουσας ..... Παρόλα αυτά, το γεγονός ότι υπέβαλε ξεχωριστό Τ.Ε.Υ.Δ στον εν λόγω Διαγωνισμό, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω ..... στηρίζεται στις ικανότητες του επίμαχου μέλους - μετόχου της (παραγωγός γάλατος) για την εκτέλεση της οικείας προμήθειας.

Εξ αυτού του λόγου, απορρίπτεται ως απαράδεκτος ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας, ότι η εταιρία «..... - .....» δεν μετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στον ένδικο Διαγωνισμό, αφού, κατά τα ανωτέρω, υπέβαλε ξεχωριστό έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ. Εξάλλου, η υποχρέωση υποβολής ξεχωριστού Ε.Ε.Ε.Σ./Τ.Ε.Υ.Δ εκ μέρους του τρίτου οικονομικού φορέα, για το ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λόγοι αποκλεισμού που ορίζονται στη Διακήρυξη και για το ότι πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, προβλέπεται ρητά στο άρθρο 78 του Ν. 4412/2016.

Ομοίως, απορρίπτεται, ως αντιφατικός και εν τέλει ως απαράδεκτος, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας, πως ο τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, είναι η ετερρόρυθμη «..... - .....», αφού η εταιρία αυτή, όπως ήδη αναφέρθηκε στη σκέψη για τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής, είναι η εταιρία παστερίωσης και

εμφιάλωσης του γάλατος, που δηλώθηκε στην, από 23.12.2019, Υπεύθυνη Δήλωση της παρεμβαίνουσας, η οποία, σε κάθε περίπτωση, δεν υπέβαλε έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ. στον ένδικο Διαγωνισμό, ως οφείλουν να πράττουν οι τρίτοι οικονομικοί φορείς.

• Όπως ήδη αναλύθηκε στη σκέψη 40 της παρούσας Απόφασης ως προς τον 1^ο λόγο της υπό κρίση Προσφυγής, από τις διατάξεις της επίμαχης Διακήρυξης (άρθρο 2.2.7., 2.2.9.2. παρ. Β.5 και 3.2.), προκύπτει ότι στο εξεταζόμενο στάδιο της επίμαχης διαδικασίας δεν ήταν υποχρεωτικό για την παρεμβαίνουσα και για τον τρίτο οικονομικό φορέα, όπως υποβάλλουν τα επίμαχα Πιστοποιητικά ISO (9001:2015 και 22000:2005), καθώς στο πλαίσιο του ισχύοντος κανόνα της προαπόδειξης, απαιτείται μόνο η ορθή συμπλήρωση των αντίστοιχων πεδίων του Τ.Ε.Υ.Δ., συνθήκη, που συντρέχει στην προκείμενη περίπτωση. Ειδικότερα: Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η εταιρία « ..... - .....», έδωσε - όπως ακριβώς και η εταιρία « .....» - θετική απάντηση («ΝΑΙ») στα επίμαχα ερωτήματα: «Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες; Εάν όχι, εξηγήστε τους λόγους και διευκρινίστε ποια άλλα αποδεικτικά μέσα μπορούν να προσκομιστούν όσον αφορά το σύστημα διασφάλισης ποιότητας» και «Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης; Εάν όχι, εξηγήστε τους λόγους και διευκρινίστε ποια άλλα αποδεικτικά μέσα μπορούν να προσκομιστούν όσον αφορά τα συστήματα ή πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης», που περιλαμβάνονται στην Ενότητα Δ του Μέρους IV («Κριτήρια επιλογής») του Τ.Ε.Υ.Δ.

Συνεπώς, με βάση τα προλεχθέντα δεν συντρέχει λόγος απόρριψης της επίμαχης Προσφοράς για τον εξεταζόμενο λόγο, αφού η προκαταρκτική απόδειξη των πληροφοριών των παρεχόντων δάνεια ικανότητα στον υποψήφιο

οικονομικό φορέα, διενεργείται με την υποβολή του Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ, ενώ σε επίπεδο απόδειξης, με αίτημα της αναθέτουσας αρχής, με την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών, τηρώντας τους ίδιους όρους επαλήθευσης που ισχύουν και για τον κύριο οικονομικό φορέα, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 79 και 80 του Ν. 4412/2016 και της Διακήρυξης (βλ. σχετικά και Δ. Γ. Ράικο, Ε. Γ. Βλάχου, Ε.Κ. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2018, σελ. 756, υπ' αριθμ. 660/2018 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., Εισηγήτρια Χρ. Ζαράρη, σκέψη 38 κλπ).

Τέλος, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί προγενέστερης απόρριψης της Προσφοράς της εταιρίας «..... - .....», στο πλαίσιο διενέργειας παλαιότερου Διαγωνισμού του ....., προκειμένου να αποδείξει ότι η εταιρία αυτή δεν διαθέτει τα επίμαχα Πιστοποιητικά ISO, προβάλλονται απαραδέκτως, προεχόντως λόγω της αυτοτέλειας έκαστης διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ΔεφΠειρ 120/2018, 219/2018, πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 215/2013 σκ. 9, 472/2012 σκ. 7, 1019/2010 σκ.13, 1173/2009, ΕΑ ΣτΕ 269/2014, 416/2013, 215/2013, 769/2011, ΕΑ ΣτΕ 215/2013 σκ. 9, 472/2012 σκ. 7, 1019/2010 σκ. 13, 1173/2009).

Με βάση τα προλεχθέντα, ο τρίτος λόγος της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής κρίνεται αβάσιμος και για τον λόγο αυτόν, πρέπει να απορριφθεί.

43. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, το αίτημα της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό και (αντίστοιχα) να απορριφθεί η ασκηθείσα Παρέμβαση.

44. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την Παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 10/21.01.2020 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ..... η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Προμήθεια τροφίμων για το ..... και τα Νομικά Πρόσωπά του» (με αρ. πρωτ. .... Διακήρυξη), κατά το μέρος που έκανε δεκτή την τεχνική προσφορά της εταιρίας με την επωνυμία « .....» και τον δ.τ. « .....» και ανέδειξε αυτήν προσωρινό μειοδότη για την Ομάδα 8 του εν λόγω Διαγωνισμού.

Διατάσσει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού εξακοσίων ευρώ 600,00€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 13 Μαρτίου 2020 και εκδόθηκε στις 2 Απριλίου 2020, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Μιχάλης Π. Σειραδάκης

Ελένη Χούλη